

๕๑๕
ลำดับวงษ์ ผู้สืบสกุล
มาแต่ เจ้าพระยามหาเสนา (บุญนาค) ฝ่าย ๑

ลำดับวงษ์ผู้สืบสกุล

มาแต่

เจ้าพระยามหาเสนา (ขุนนาค) ฝ่าย ๑

พิมพ์เป็นบรรณาการ

ในงานพระราชทานเพลิงศพ

คุณหญิง (เขื่อน) ราชสมบัติ ต.จ.

ณ วัดไตรมิตรวิทยาราม

วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน พระพุทธศักราช ๒๔๘๔

พิมพ์ที่โรงพิมพ์พระจันทร์

THAI NATIONAL ASSEMBLY LIBRARY

3961101040

วันที่ ๘ / ๖.๓ / ๖๖
เลขทะเบียน ๒๒๗๖
เลขหมู่ ๐๖๖๖๖๖๖๖

ลำดับวงษ์ผู้สืบสกุล

มาแต่

เจ้าพระยามหาเสนา (ขุนนาค) ฝ้าย ๑

พิมพ์เป็นบรรณาการ

ในงานพระราชทานเพลิงศพ

คุณหญิง (เขื่อน) ราชสมบัติ ต.จ.

ณ วัดไตรมิตรวิทยาราม

วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน พระพุทธศักราช ๒๕๔๔

พิมพ์ที่โรงพิมพ์พระจันทร์

๒๐
แกคำผิด

หน้า	บรรทัด	คำผิด	คำถูก
คำนำ	๓	น.	๕ น
ก.	๓๗	เจ้า -	(ตัดออก)
ข.	๑	ด้มเต้จ	เด็จ
ข.	๗	ภักดี	ภักดี
ข.	สุดท้าย	ด้วยมา	ด้วยต่อมา
ค.	๓	เจ้าพระยาพิไชย	เจ้าพระยา เพ็ชรพิไชย
ง.	๓	คตอดจนทดาน	คตอดทดาน
ง.	๕	กำเหนิด	กำเนิด
ง.	๖	ว่าฝ่าย ๓	ว่าเบ้นฝ่าย ๓
ง.	๑๔	น	นแปดว่า
ง.	๑๕	ฉนักเป็น	ฉนักเคยเป็น
จ.	๗	โกด	โกด
จ.	๑๖	ถายนาม	รายนาม
จ.	๑๘	ถามทราบ	ถามทราบต่อมา
จ.	๒๐	ต่อมา	(ตัดออก)
ช.	๑๒	ดื่บนามด้กุด	ดื่บด้กุด
๓๕๐.	๕	นายกองพดพ่าย	นายรองพดพ่าย
๓๘.	๕	ด้รณชาติดา	ด้รณชาติดา
๒๗.	๑๑	มารดาช้อจาด	มารดาช้อจาด

ลำดับวงศ์ผู้สืบสกุลมาแต่เจ้าพระยามหาเสนา (บุญนาค)
ฝ่าย ๑ ข้าพเจ้าได้รวบรวมไว้นานมาแล้ว แต่ได้แก้ไขเพิ่มเติม
ต่อมาบ้าง ยังไม่มีโอกาสที่จะได้พิมพ์ขึ้นไว้ บัดนี้ข้าพเจ้าจักได้
จัดการปลงศพภรรยาข้าพเจ้าซึ่งมเชอสายสืบมาแต่ท่านหลวงแก้ว
อ้ายดี (จาด) ผู้เป็นบุตรเจ้าพระยามหาเสนา (บุญนาค) จึงได้
จัดการพิมพ์ขึ้นเป็นของถวายเจ้านาย และเป็นบรรณาการแก่บัณฑิต
ญาติมิตรที่ท่านมีความกรุณาเสด็จ แลมาในงานศพ

วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน พระพุทธศักราช ๒๔๘๔

พระยาราชาดมบัต

อายุ ๒๐ ปี

อายุ ๔๗ ปี

อายุ ๑๓ ปี

อายุ ๕๕ ปี

อายุ ๖๗ ปี

ประวัติคุณหญิง (เขื่อน) ราชสมบัติ ต.จ.

คุณหญิงราชสมบัติ เกิดวันที่ ๒๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๑๗
บิดาพระยาศรีสรรราชภักดี (หนู โภมารกุลนคร) แลคุณหญิง
เล็กศรีสรรราชภักดี คุณหญิงราชสมบัตินิสัยรักในทางวิชาเย็บ
ปักถักร้อย ฝึกหัดมาโดยชำนาญ เป็นนารีที่มวจาแลมารยาตร
สุภาพมุนลม่อมอ่อนโยนอันเป็นคุณสมบัติอยู่ในตัว มั่นอยู่ใน
กตัญญู ญาติพี่น้องทั้งผู้ใหญ่แลผู้น้อยก็ชอบพอในอัธยาไศรย
เข้ากันได้สนิทสนมทุกชั้น ถึงผู้นั้นที่มีใจญาติเมื่อสมาคมก็ไม่
มีความรังเกียจ เจ้าคุณพระประยูรวงษ์ตามปรกติของท่านไม่เคย
สรรเสริญใคร ไม่เคยนินทาใคร ยังออกปากชม

เมื่อรัชกาลที่ ๕ พ.ศ. ๒๔๔๒ คุณหญิงราชสมบัติได้ถวาย
ตัวเข้ารับราชการในสมเด็จพระบรมราชินีนาถ (สมเด็จพระพันปี
หลวง รัชกาลที่ ๖) ทรงพระกรุณาใช้สรวรมีหน้าที่ตามคุณวิชา
ถึงทรงชมฝีมือเย็บปัก มีพระราชดำรัสเรียกว่า "แม่เขื่อน" แม่
ล้วนเกล้าล้นกระหม่อมรัชกาลที่ ๖ ก็มีพระราชดำรัสเรียกอย่างนั้น
โดยพระกรุณาธิคุณถึงอย่างนี้ คุณหญิงราชสมบัตินี้ได้มีความกำ
เริบรู้ ตันรู้ประมาณ ไม่แสดงกิริยาอาการให้บังคนข้าหลวงด้วย
กันเกิดความรังเกียจเกลียดชังได้ คุณท้าววรคณานันท์ ๗ ซึ่งสำเร็จ
ราชการเป็นใหญ่อยู่ในเวลานั้น ท่านก็มีความกรุณาปรานีมา
ตลอดเวลาที่อยู่รับราชการ ถึงถวายบังคมลาออกมาแล้วเวลามิ

ราชการได้เข้าไปฉลองพระเดชพระคุณเป็นครั้งคราว ท่านก็ยังมีความกรุณาสนิทสนมอยู่ตามเคย คุณหญิงราชสมบัติเมื่อยังมีชีวิตได้ปรารภระกถึงคุณูปการของท่านอยู่เนือง ๆ

พ.ศ. ๒๔๔๖ คุณหญิงราชสมบัติได้กราบถวายบังคมลาออกโดยพระราชานุญาตเพื่อสมรสตามที่เจ้าพระยาราชศุภมิตรแต่ยังเป็นพระยาราชวัลลภานุสิทธิฐานำความขึ้นกราบบังคมทูล รัชกาลที่ ๖ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ตติยจุลจอมเกล้าฝ่ายในแก่คุณหญิงราชสมบัติเป็นเกียรติยศ ต่อมาพระราชทานเสมาทองคำชั้น ๒ กรอบประดับเพ็ชร อักษรพระปรมาภิไธยลงยา เนื่องในราชอิสริยาภรณ์ พระราชทานเป็นสิทธิ ปรกติใช้สายสร้อย ถ้าแต่งเต็มยศใช้แพรแถบสีน้ำเงินแก่ขนาดน้อย รัชกาลที่ ๗ ได้รับพระราชทานเหรียญบรมราชาภิเศกเงิน

การบักสตั้งเครื่องใหม่ แล มาลาการ ญาติญาติมาขอให้คุณหญิงราชสมบัติ ช่วยทำเพื่อรับไปประกวดฝีมือ โดยมีกรรมการตรวจตัดสิน ๆ ทำขึ้นโดยดำฟังส่งไปประกวดบ้าง ย่อมได้รับความสรรเสริญได้รับรางวัลไม่เคยเฉียดรางวัล แลได้รับเชิญเป็นกรรมการตรวจตัดสินการร้อยมาลัย ในงานประจำปีของสภาชาติไทยมา ๒ ครั้ง ต่อมาต้องขอตัวเพราะเหตุผลพลวง

คุณหญิงราชสมบัติ เป็นผู้มีความศรัทธาเลื่อมใสต่อคุณพระรัตนไตรอยู่เป็นนิตย์ ไม่หนักไปในอคติ จึงเป็นภรรยาที่ดี เป็น

ค

มารดาแถมมารดาเลี้ยงที่ดี ลูกเลี้ยงรักใคร่นับถือเคารพยำเกรง
คุณหญิงราชสมบัติเริ่มป่วยด้วยโรคชรา รับประทานอาหารไม่
ใคร่ได้ นอนไม่ใคร่หลับเป็นปรกติ แพทย์ประกอบยาให้รับ
ประทานอาการมีแต่ทรงกับทรุดลงโดยลำดับ ถึงวันที่ ๒๕
พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๘๓ คุณหญิงราชสมบัติถึงแก่กรรม
อายุ ๖๗ โดยปี.

เจ้าพระยามหาเสนา (บุญนาค) ที่สมุหพระกลาโหมในรัชกาลที่ ๑ บรรพบุรุษของท่านเป็นแจกมหัน ๓๓ แจกเจ้าเซ็น มีในจดหมายเหตุของพระยาบวรประเทศ (เถื่อน) แลในจดหมายเหตุของท่านเจ้าพระยาทิพากรวงศ์ (จำ) ว่า เมื่อจุลศักราช ๕๖๔ ปีชานจัตวาศก ราวต้นรัชกาลสมเด็จพระเจ้าทรงธรรม มีท่านแจกเศรษฐี ๒ คนพี่น้องเป็นแจกมหันชาวเมืองกุนิในแผ่นดินอาหรับ ผู้พี่ชื่อแจกอะหมัด ผู้น้องชื่อหมัดสอิด พาพวกแจกมหันเข้ามาตั้งการค้าขาย ในพระนครศรีอยุธยา ตั้งบ้านเรือนอยู่ตำบลท่าเกวียน แต่หมัดสอิดน้องชายกลับออกไปบ้านเมือง ท่านแจกอะหมัดได้ภรรยาเป็นไทยมีบุตรธิดาด้วยกันถึง ๓ คนแล้วก็สมคอยู่ในกรุงมาช้านาน จึงได้คุ้นเคยชอบพอกันกับเจ้านายเลขุนนางในกรุงเป็นอันมาก ว่าได้เป็นที่ปรึกษาราชการต่างประเทศของเจ้าพระยาพระคลังในเวลานั้นด้วย สมเด็จพระเจ้าทรงธรรมจึงโปรดตั้งท่านแจกอะหมัดเป็นพระยาแจกอะหมัดๆ ได้ถวายบุตรชาย ๒ คน ชื่อชน. ชื่อชม. เป็นมหาตเล็ก บุตรชื่อชมบวญถึงแก่กรรมบุตรชายคนใหญ่ชื่อชนได้เป็นพระยาวรเทศภักดีๆ เป็นผู้ชอบพอรักใคร่กันมากกับเจ้าพระยาคลาโหมสุริยวงษ์แต่ครั้งยังเป็นเจ้าพระยามหาอำมาตย์ ครั้นในปีมะแมโทศก จุลศักราช ๕๕๒ เจ้าพระยาคลาโหมสุริยวงษ์ได้ราชสมบัติทรงพระนามสมเด็จพระเจ้าปราสาททอง จึงทรงตั้งพระยาวรเทศภักดีเป็นเจ้าพระยาอภัยราชา ที่สมุหนายก สำเร็จราชการ เวลานั้นพระยาแจกอะหมัด

ชราแลป่วยลงมีอาการมาก สมเด็จพระราชดำเนินไปเยี่ยม จึง
กราบบังคมทูลฝากธิดาคนเล็ก ซ้อซ้อขอให้เข้าไปทำราชการใน
พระราชวัง พระยาเจกอะหมัดถึงอนิจกรรมในรัชกาลสมเด็จพระ
พระเจ้าปราสาททอง อายุ ๘๗ ปี

เจ้าพระยาอภัยราชา (ชั้น) มีบุตรธิดา ๒ คน ธิดาชื่อไม่
ปรากฏ บุตรชื่อสมบุญเป็นที่มั่นจงกัณฑ์ ถึงแผ่นดินสมเด็จพระ
พระนารายณ์ได้เป็นที่พระยาบำเรอกัณฑ์ ครั้นนี้อากามหมัด
ซ่งเป็นบุตรหมัดสอิดน้องชาย พระยาเจกอะหมัดได้เข้ามาใน
กรุงศรีอยุธยาอยู่กับเจ้าพระยาอภัยราชาฯ จึงกราบทูลขออน้องสาว
ซ้อซ้อ มาชกให้เป็นภรรยาอากามหมัด สมเด็จพระนารายณ์
ทรงตั้งอากามหมัดเป็นที่ พระศรีเนาวรัตน์ท่านซึ่งมีบุตรกับพระ-
ศรีเนาวรัตน์ ๒ คน ชื่อ หม่อมยี่. หม่อมแก้ว. เจ้าพระยาอภัย
ราชาถึงอสัญกรรมในแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์ อายุ ๘๐ ปี
สมเด็จพระนารายณ์ทรงตั้งพระยาบำเรอกัณฑ์ (สมบุญ) เป็น
เจ้าพระยาชำนาญ ที่สมหนายก ทรงตั้งหม่อมยี่เป็นพระอนุรักษ
ราชา ทรงตั้งหม่อมแก้วเป็นหลวงศรียศ เจ้าพระยาชำนาญบุตร
๒ คน ชื่อ หม่อมใจ. หม่อมจิตร. เจ้าพระยาชำนาญถึงอสัญกรรม
ในรัชกาลสมเด็จพระนารายณ์ หม่อมจิตรป่วยถึงแก่กรรม

ครั้นมาในรัชกาลสมเด็จพระบรมโกศ หม่อมใจได้เป็น
ที่พระยาเพชรพิไชย จางวางกรมพระราชวังได้ว่าการกรมศึกษา
ซึ่งป็นด้วยมาเป็นเจ้าพระยาเพชรพิไชย คราวหนึ่งจะเสด็จขึ้นไป

นมัสการพระพุทธบาทเจ้าพระยาพิไชยกราบทูลขอตามเสด็จขึ้นไป
นมัสการพระพุทธบาทด้วย มีรับสั่งว่าต้องเป็นไทยจึงจะให้ตาม
เสด็จไป เจ้าพระยาเพชรพิไชยยอมเป็นไทยตามรับสั่งแต่นั้นมา

เจ้าพระยาเพชรพิไชยได้ท่านแม่ธิดา เจ้าพระยารัตนาธิเบศ
เป็นภรรยา มีบุตรธิดา ๓ คน ธิดาชื่อหม่อมแก้ว เป็นภรรยา
เจ้าพระยาขลาใหม่คลองแกลบ ชื่อไรไม่ปรากฏว่าเป็นวงศ์เดียวกัน
กัน บุตรชื่อหม่อมเสน. ได้เป็นที่พระยาวิจิตรณรงค์ บุตรชื่อ
หม่อมเสน. ไปรับราชการอยู่วังหน้าเป็นพระยาเสนาหาญจรจาง
วามหาดเล็ก แล้วเป็นที่พระยาจำแสนยากร ถึงแผ่นดินพระที่นั่ง
สุริยามรินทร์ว่าได้เป็นที่สมุหพระกลาโหม

พระยาจำแสนยากร มีบุตรธิดา ๕ คน ธิดาชื่อเป้า. ธิดา
ชื่อแป้น. ธิดาชื่อดี. ทั้ง ๓ คนนตไปเมืองพม่าเมื่อเสียพระ-
นครศรีอยุธยาแก่พม่าเข้าศึก บุตรชื่อหม่อมบุญมา. เป็นหลวง
มหาใจกักดีในรัชกาลพระที่นั่งสุริยามรินทร์ ครั้นกรุงธนบุรีเป็น
พระพลเมืองเพชรบูรณ์ รัชกาลที่ ๑ กรุงรัตนโกสินทร์ เป็นพระยา
ตะเกิงแล้วเป็นพระยาอมราชแล เป็นเจ้าพระยามหาเสนา ที่สมุห
พระกลาโหมในรัชกาลที่ ๒ ท่านทั้ง ๕ นี้มารดาชื่อแก้ว ธิดาเจ้าพระ-
ยาธรรมา (ขุนทอง) พระยาจำแสนยากรได้ภรรยาพระราชทานอีก
คน ๑ ชื่อหม่อมบุญศรี มีบุตรชื่อหม่อมบุญนาค รัชกาลพระที่นั่ง
สุริยามรินทร์เป็นนายฉลองในขณารถอยู่ในขุนหลวงหาวัด นาย
ฉลองในขณารถได้ท่านแม่ธิดาพระยาธิเบศบดีเป็นภรรยา มีธิดา
๒ คน คน ๑ หนึ่งถึงแก่กรรมแต่ยังเด็ก อีกคน ๑ ชื่อตานี

เมื่อเสวยพระนครศรีอยุธยาแก่พม่า เจ้าตากได้เป็นสมเด็จพระเจ้าแผ่นดินกรุงธนบุรี หม่อมขุนนาคหาได้เข้าทำราชการไม่ กล่าวไว้ว่าเพราะความกลัว แล คิดเห็นไปว่าสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรียังจะทรงอาญาอยู่ด้วยมีเหตุไม่พอใจกันมาแต่ก่อน จึงพาบุตรภรรยา ออกไปบ้านอัมพวาแขวงเมืองสมุทรสงคราม เข้าสวามิภักดิ์อยู่ใน พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก แต่ยังมีดำรงพระเกียรติยศเป็นหลวงยกบัตรเมืองราชบุรี เมื่อเสด็จเข้ามาปฏิบัติราชการในกรุงธนบุรี หม่อมขุนนาคก็ได้ตามเสด็จเข้ามาเป็นทนายรับใช้สรว้อยอยู่ในจวน แล ได้ตามเสด็จไปในงานพระราชสงครามทุกครั้ง ครั้นท่านล้มภรรยาถึงแก่กรรมลงด้วยอุบัติเหตุ สมเด็จพระอมรินทราบรมราชินี เมื่อดำรงพระยศเป็นท่านผู้หญิงอยู่ทรงสงสาร จึงประทานเจ้าคุณพระราชพันธันवल พระน้องนางเป็นภรรยา พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกเสด็จเถลิงถวัลราชสมบัติปราบดาภิเษกแล้ว จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ตั้งหม่อมขุนนาคทนายข้าหลวงเดิมเป็นพระยาอุไทยธรรม พระยาขมราช แลเป็นเจ้าพระยามหาเสนา ที่สมุหพระกลาโหม ท่านได้ถวายธิดาชื่อท่านเข้ารับราชการฝ่ายใน เจ้าพระยามหาเสนา (ขุนนาค) ถึงสัญกรรมในรัชกาลที่ ๑ อายุ ๖๔ ปี

เจ้าพระยามหาเสนา (ขุนนาค) มีบุตรธิดากับเจ้าคุณพระราชพันธันवलบุตร ๖ คน ธิดา ๔ คน รวม ๑๐ คน ท่านทั้ง ๑๐

คนนี้เป็นราชินิกุลในรัชกาลที่ ๒ สืบเนื่องกันมาตลอดจนหลาน
เหลน มีรายนามแจ้งอยู่ในอธิบายราชินิกุลบางช่วงนั้นแล้ว

เจ้าพระยามหาเสนา (บุนนาค) มีบุตรธิดาซึ่งเกิดด้วย
ภรรยาอื่นต่อมาอีกหลายคน มีหลานเหลนสืบสกุลต่อมาทุกกิ่ง
สาย พวกนี้ได้มากำหนดในสกุล บุนนาค ก็หาได้เกี่ยวเป็น
ราชินิกุลไม่ ถ้อยตาม ๆ กันมาว่าฝ่าย ๑ อันเป็นเหล่าข้าหลวงเดิม
ในพระบรมราชวงศ์จักรีสืบมาแต่ปฐมรัชกาล

ครั้นมาในรัชกาลที่ ๖ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ออกประ
กาศพระราชบัญญัตินามสกุล ท่านเจ้าพระยาภาสกรวงศ์ซึ่งเป็น
ญาติผู้ใหญ่ที่เคารพ ได้กราบบังคมทูลฯ ขอพระราชทาน นามสกุล
เจ้าพระยาราชศุภมิตรแต่ยังเป็นพระยาราชวัลถานุศิษฐ เล่าตามที่
พระราชกระแสรับสั่งแก่ท่านว่า “เจ้าพระยาภาสขอนามสกุลผู้ที่
สืบสายจากเจ้าพระยามหาเสนาแต่เจ้าคุณนวลว่า บุนนาค-นวล
ส่วนผู้ที่สืบสายจากเจ้าพระยามหาเสนาฝ่ายเดียวว่า บุนนาค นี้
เจ้าพระยาภาสรังเกียจพวกลูกเมียอื่น นันก็เป็นลูกเมียอื่น
มาก่อน เจ้าพระยาภาสหลงไป” แล้วรับสั่งถามว่า “ลูกเมีย
อื่นเจ้าพระยามหาเสนามีกี่คน” เจ้าพระยาราชศุภมิตรกราบบัง
คมทูลฯ ว่ามีมากด้วยกัน คงมีผู้สืบสายอยู่ในเวลานี้แต่ ๓ หลวง
แก้วอัยต์ (จาด) พระยาศรีอรรคราช (เมือง) พระยาบาง
ลมุง (พ้อม) จึงมีพระราชดำรัสว่า “ถ้าแยกออกเป็นสายๆ
ได้ก็จะดี คือ ดิศ-บุนนาค. ทศ-บุนนาค. จาด-บุนนาค. เมือง

บุณนาค. แล พ้อม-บุณนาค. อย่างนี้รู้ได้ว่าสายศิษ กับ
สายทิศ เป็นสายลูกเมียหลวงแลเป็นราชินิกุล นอกนั้นเป็น
สายพวกลูกเมียชั้นน้อย แต่เจ้าพระยาภาสคงไม่พอใจเพราะต้อง
การให้มี นวล อยู่ด้วย” เจ้าพระยาราชศุภมิตรกราบบังคมทูลฯ
ว่า ถ้าท่านรังเกียจก็พระราชทานเสียใหม่ รับสั่งว่า “พวกลูกหลาน
เจ้าพระยามหาเสนาฯ ยังไม่มีใครมาขออนามสกุล” เจ้าพระยาราช-
ศุภมิตรจึงบอกมาตามทมิพระราชกระแส ผู้ที่อยู่ไกลๆ ไม่ทราบ
ก็ไม่ได้ขอพระราชทานนามสกุล

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อจะทรงขนาน
นามสกุลพระราชทาน ได้ทรงพระราชดำริห์หาทางป้องกันเพื่อ
มิให้ท่านที่เป็น ราชินิกุลเกิดความรังเกียจ ที่จักต้องมาใช้นามสกุล
อย่างเดียวกันเหมือนกันไปหมด จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
พระราชทานนามสกุลจำแนกออกเป็น ๔ ว่า บุณนาค, ศุภมิตร,
จาติกวณิช, แล บุรานนท์, มีแจ้งอยู่ในลายพระหัตถ์เลขาคัด
สำเนาฯ พิมพ์ไว้ก่อนไปสายใด ๆ ผู้ใดที่มีได้รับ พระราชทานนาม
สกุลโดยเฉพาะคงถือ บุณนาค เป็นนามสกุล ได้กล่าวลายนาม
ผู้ที่เกิดในสกุลบุณนาคฝ่าย ๑ ทั้งบุรุษแลสตรีตามลำดับซึ่งมีอยู่
ในจดหมายเหตุ ๒ ฉบับ ดังกล่าวแล้ว แลได้สืบถามทราบ
อีกคงมีผู้สืบสายฝ่ายบรรพสตรี ๒ ฝ่ายบรรพบุรุษ ๓ จะขาดตกบ้าง
ต่อมาที่ทราบไปไม่ทั่วถึง ต้องขออภัยด้วย

วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๗๒

(ถ้าเนา)

วันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๔๕๖

ถึงพระยาราชวัลลภานุสัณฐ์ (อ้อด)

เรื่องนามสกุลของพระยาราชนั้นได้ไต่ตรองดูเป็นปัญหา
อยู่บ้างถ้าจะว่าไปตามจริง พระยาราชวัลลภานุสัณฐ์สืบสกุลจากเจ้าพระยา
อรรคมหาเสนา (บุนนาค) เพราะถ้าฉันนั้นถ้าจะใช้นามว่า บุนนาค
เป็นนามสกุลก็ควรอยู่ แต่ยังมีพวกลูกหลานเจ้าพระยาอรรคมหา
เสนา (บุนนาค) ซึ่งเกิดแต่เจ้าคุณนวลนั้น ดูเขาหวง ๆ สกุล
ของเขาอยู่ ดูเขาปรารถนาอยู่ที่จะมีแสดงชัดว่าข้างเขาเป็นลูก
เมียหลวงและเป็นราชินิกุล เจ้าพระยาภาสกรวงษ์จึงได้ออกความ
เห็นว่าควรให้ใช้นามสกุลว่า บุนนาค-นวล ส่วนผู้ที่สืบสกุลจาก
เจ้าพระยาอรรคมหาเสนา (บุนนาค) นอกจากทางเจ้าคุณนวลนั้น
เจ้าพระยาภาสกรวงษ์ให้ใช้นามสกุลว่า บุนนาค เฉย ๆ แต่ส่วนฉัน
เองเห็นว่า เจ้าคุณนวลเป็นข้างฝ่ายหญิง ไม่ควรจะเอานามท่าน
เข้าไปเป็นนามสกุล เพราะตามเกณฑ์ก็ว่าผู้ชายเป็นผู้ตั้งสกุล
เพราะฉะนั้นฉันจึงจะแนะนำเจ้าพระยาภาสกรวงษ์ว่า นามสกุลควรใช้แต่
บุนนาค เท่านั้น แต่ที่แนะนำเช่นนั้นบางทีเจ้าพระยาภาสกรวงษ์
ญาติบางคนก็จะไม่พอใจนัก เพราะถ้าจะใช้ชื่อ บุนนาค เฉย ๆ
ฉันนั้นแล้ว บรรดาผู้ที่สืบสกุลจากท่านเจ้าพระยาอรรคมหาเสนา
(บุนนาค) ก็จะได้ใช้นามอย่างเดียวกันไปหมด ไม่มีอะไรจะ
แสดงให้เห็นได้เลยว่าใครเป็นลูกหลานทางสายเจ้าคุณนวล ซึ่ง
พวกลูกหลานเจ้าคุณนวลไม่ต้องการเลย ต้องการให้มีอะไร
แสดงว่าพวกเขาดีกว่าคนอื่น ๆ

เมื่อเป็นอยู่เช่นนี้แล้ว ฉันจึงเห็นว่า ถ้าพระยาราชาวัตถานุ-
ศิษฐาจะไข่มุนนาค เป็นนามสกุล ก็คงถูกพวก นวล รำคาญว่า
กิด ฉันเห็นว่าพระยาราชาครวีนามสกุลเสียใหม่อย่าให้ต้องมี
ปัญหาให้รำคาญใจจะดีกว่า

เพราะฉะนั้นขอให้นามสกุลพระยาราชาวัตถานุศิษฐาว่า สุขุมิตร
(เขียนอักษรโรมันว่า "Subhamitra") เพราะพระยาราชาเป็น
มิตรที่ฉันรักใคร่คน ๑ โดยแท้ ขอให้สกุลสุขุมิตรเจริญรุ่งเรือง
และมั่นคงอยู่ในกรุงสยามชั่วกัลปาวสาน

(พระปรมาภิไธย) วชิราวุธ ป.ร.

(สำเนา)

(พระปรมาภิไธย) วชิราวุธ ป.ร.

ขอให้นามสกุลของเจ้าหมื่นเสมอใจราช (เจ๊ก) ตามที่ขอ
มานั้นว่า จาติกวรัตน์ (เขียนเป็นอักษรโรมันว่า Chatikaratna) อัน
เป็นมงคลนาม

ขอให้สกุลจาติกวรัตน์ มีความเจริญ รุ่งเรือง มั่นคงอยู่ ในกรุง
สยามชั่วกัลปาวสาน

พระที่นั่งอัมพรสถาน

วันที่ ๑๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๕๖

(สำเนา)

(พระปรมาภิไธย) วชิราวุธ ป.ร.

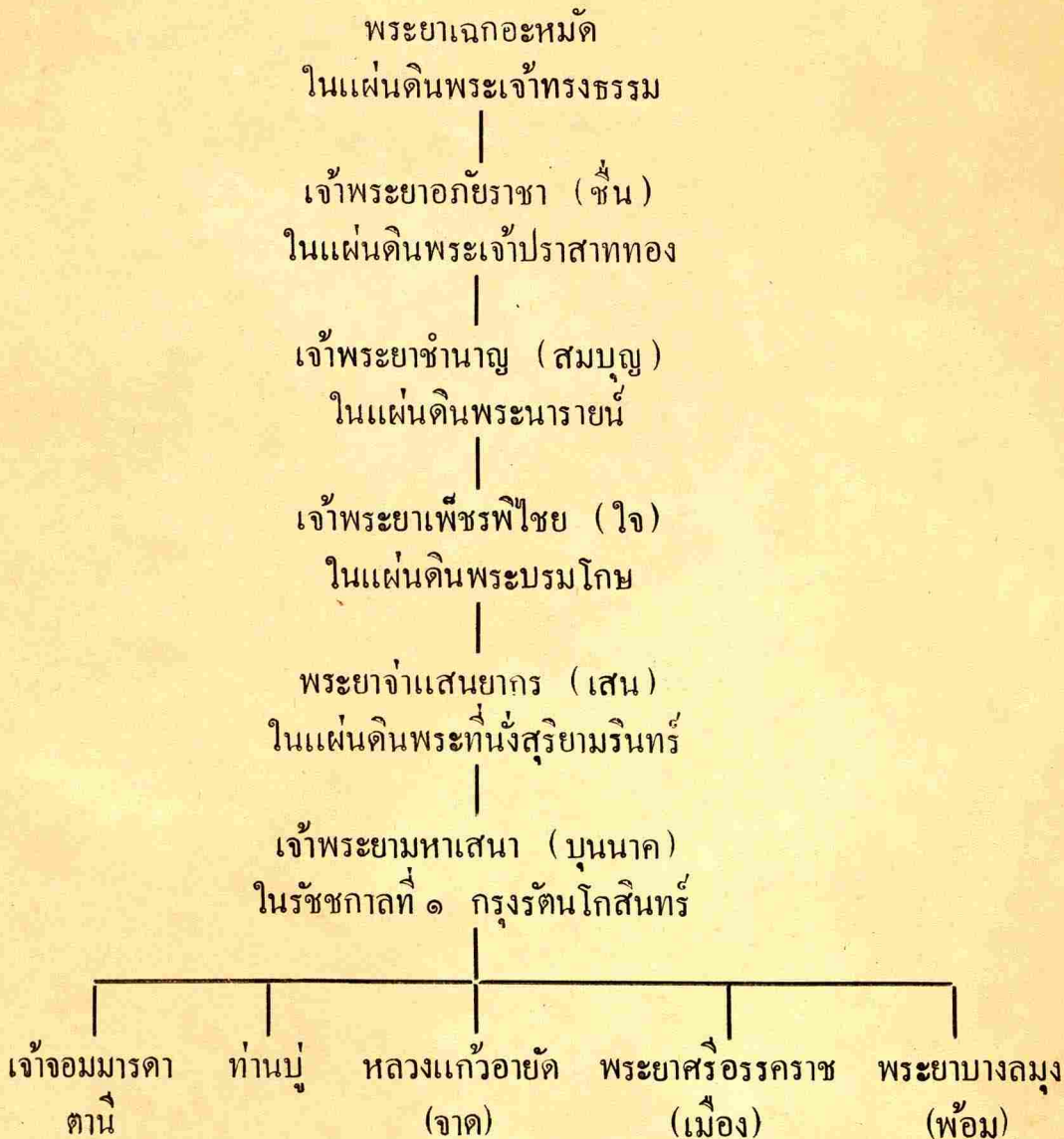
ขอให้นามสกุลของพระยาราชสมบัติ (เอิบ) ตามที่ขอมานี้
นั้นว่า บุรานนท์ (เขียนเป็นตัวอักษรโรมันว่า "Purānanda") สำ-
หรับบรรดาผู้สืบสกุลตรงลงมาจากพระยาศรีอรรคราชนารถกัณฑ์
(เมือง) ผู้เป็นบุตรเจ้าพระยาอรรคมหาเสนา (บุณนาค) อัน
เป็นมงคลนาม

ขอให้สกุล บุรานนท์ มีความเจริญรุ่งเรือง มั่นคงอยู่ในกรุง
สยามชั่วกัลปาวสาน

พระที่นั่งอัมพรสถาน

วันที่ ๓๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๕๖

บรรพบุรุษสายตรง

วงษ์เจ้าพระยามหาเสนา (บุญนาค) ชั้น ๒

บุตรธิดาเจ้าพระยามหาเสนา (บุญนาค) คือ

- ๓) ชาติยังไม่มีชื่อ ถึงแก่กรรมแต่ยังเด็ก
- ๒) ชาติชื่อ ดาน ท่านเกิดปีมะเส็งฉศก จุฬศักราช ๓๓๓๖ ท่านได้ถวายตัวเข้ารับราชการในรัชกาลที่ ๓ เป็นเจ้าจอมมารดา เรียกกันว่าเจ้าคุณวัง ๒ ๕ นมารดาท่านชื่อเดิม ชาติพระยาธิเบศร์บัดครั้งกรุงเก่า เป็นภรรยาเดิม ท่านถึงอสัญกรรมในรัชกาลที่ ๔

๓) ชาติชื่อ บู่ ท่านเกิดปีมะโรงฉศก จุฬศักราช ๓๓๔๖ ได้สามีต่างวงษ์

๔) บุตรชื่อ เพื่อน ท่านเกิดปีวอกสัมฤทธิศก จุฬศักราช ๓๓๕๐ ได้เป็นที่พระยาอภัยพิพิช ท่านจะได้เป็นที่โตมาก่อนแต่เมื่อไร รัชกาลไหน สืบไม่ได้ความ

๕) บุตรชื่อ จาด ท่านเกิดปีชวดจัตวาฉศก จุฬศักราช ๓๓๕๔ เป็นที่หลวงแก้วอายุต์ จะเป็นมาแต่เมื่อไรไม่ปรากฏ ได้ความแต่ว่าถึงแก่กรรมในรัชกาลที่ ๓ ท่านเป็นคณบดีกุดจาดิกรัตน์

๐ สกุนนี้ บรรดาหลานเหลนของท่านโดยตรง คือ พระวิสัยสุขการ (เอม) ขุนสิริสมบัตี (ต่วน) บุตรพระยาพิพัฒน์โกษา (ทับ) พระยานนารถภักดี พระตำรวจหิรัญภักย์ (สรวล) บุตรพระยาสมุทรสาครนุรักษ์ (สุด) หาได้ใช้นามสกุนนี้ไม่ ถ้อยบุญนาคเป็นนามสกุล ที่ใช้นามสกุลจาดิกรัตน์ มีพระยาประพันธ์รำไพ บุตรพระยาพิพัฒน์โกษา (ทับ) กับขุนเลขการประมวญ บุตรหลวงพิพิชภักดี (โหมต) หลานพระยาพิพัฒน์โกษา (ทับ)

๖) ชิดา^๕ช้อ จิตร ท่านเกิดปีชานนคค์ จุ^๕คค์^๕กราช ๓๓๕๖ เป็น
เจ้าจอม

๗) บุ^๕คร^๕ช้อ ดู่^๕ต เป็นนายฉลองไฉยนา^๕รว^๕ล มหา^๕ค^๕เด็ก^๕หุ้ม^๕แพ^๕
ฝ่ายพระราชวังบวร ฯ

๕ ๕
ทง ๕ นมารดาช้อ^๕กอง

๘) ชิดา^๕ช้อ ใหญ่ ท่านเกิดปีเถาะเบ็ญจศก จุ^๕คค์^๕กราช ๓๓๕๕

๙) ชิดา^๕ช้อ กตต ท่านเกิดปีมะเมียอัฐศก จุ^๕คค์^๕กราช ๓๓๕๗

๓๐) ชิดา^๕ช้อ นก ท่านเกิดปีกุนทรศก จุ^๕คค์^๕กราช ๓๓๕๓ รั^๕บ
ราชการฝ่ายในเป็นเจ้าจอม

๓๑) ชิดา^๕ช้อ เงียบ ท่านเกิดปีมะโรงอัฐศก จุ^๕คค์^๕กราช ๓๓๕๘
ไค^๕ด้าม^๕ต่าง^๕วงษ์ บุ^๕คร^๕ชิดา^๕ไม่^๕ปราก^๕ฏ

๕ ๕
ทง ๕ นมารดาช้อ^๕มิ่ง

๓๒) บุ^๕คร^๕ช้อ แพ ท่านเกิดปีมะแมเพศก จุ^๕คค์^๕กราช ๓๓๕๘

๓๓) บุ^๕คร^๕ช้อ เต็ง^๕ยม ท่านเกิดปีวอกดัมฤทธิศก จุ^๕คค์^๕กราช

๓๓๕๐ เป็นป^๕เรียม^๕ ๖ ประโยค

๓๔) ชิดา^๕ช้อ ดัม^๕ ท่านเกิดปีระกาเอกศก จุ^๕คค์^๕กราช ๓๓๕๓
เป็นเจ้าจอมอยู่^๕งาน

๓๕) ชิดา^๕ไม่^๕ม^๕ช้อ

๓๖) ชิดา^๕ไม่^๕ม^๕ช้อ

๕ ๕
ทง ๕ นมารดาช้อ^๕นิม

๓๗) ชิดาซอ ชู ท่านเกิดปี^๕กุนตรีศก จุดศักราช ๓๓๕๓ เป็น
เจ้าจอม

๓๘) บุตรีชื่อ แดงจันทร์ เป็นมหาดเล็กถวายงานวัดพระเชตุพน
ทั้ง ๒ ^๕ ^๕ นมรดาซอ^๕ตุ

๓๙) บุตรีชื่อ เมือง ท่านเกิดปี^๕เถาะดับตศก จุดศักราช ๓๓๕๗
รัชกาลที่ ๓ เป็นหลวงสุนทรโกษา เมื่อหลวงแก้วอายุดี (จาด) ถึง
แก่กรรมแล้วได้เป็นที่หลวงแก้วอายุดี ต่อมาท่านบวชรับราชการตาม
หน้าที่ไม่ได้กราบถวายบังคมตาออกนอกราชการรักษาตัวคราว ๓ จึง
โปรดตั้งบุตรธิดาตั้งเจ้าพระยาองค์ใหญ่ชื่อคุณโตเป็นที่หลวงแก้วอายุดี^๑
ต่อมา หลวงแก้วอายุดี (เมือง) คงได้รับพระราชทานเบี้ยหวัด
อยู่ปีละ ๓ ชั่ง ถดลงจากเดิม ๕ ตำดั่ง ครั้นท่านหายป่วยกลับเข้ารับ
ราชการ โปรดให้เป็นที่หลวงสุนทรโกษาตามเดิม มาในรัชกาลที่ ๔
ได้เป็นพระยาวิชาธิบดี ศีร์รณรงคภุไชย อภัยพิริยพาหะ ผู้สำเร็จ
ราชการเมืองจันทบุรี พระราชทานพานทอง ท่านรับราชการมาจนชรา
จึงโปรดให้เข้ามาอยู่ในกรุงเทพ ฯ เป็นพระยาศรีอรรคราช นารถภักดี
ในกรมท่า ถึงรัชกาลที่ ๕ ปีระกา พ.ศ. ๒๔๓๖ โปรดเกล้า ฯ พระ
ราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ทุติยจุลจอมเกล้า ท.จ. เพราะได้รับ
พระราชทานพานทองมาแต่รัชกาลที่ ๔ ท่านถึง ^๑อนิจกรรมมีชวด

๑ ที่แก้วอายุดี ที่ได้เป็นติดต่อกันมาในครั้งนั้น เล่ากันต่อมว่า มีหน้าที่จะเพาะ
ตัวอีกอย่าง ๑ ที่ได้สำรวจสินค้าเข้าออก และออกไปอนุญาตให้ชนสินค้าขึ้นจำหน่ายด้วย
ว่าถ้าใครได้เป็นที่นี้ในครั้งนั้นแล้วเรียกกันว่า "แก้วอายุดีเหยียบหัวตะเภา"

พ.ศ. ๒๔๓๘ อายุ ๘๒ ปี ท่านเป็นต้นสกุลบูรานนท์ มารดาชื่อจันทร์

๒๐) บุตรชื่อ น้อย ท่านเกิดปีเถาะปีชวด จุฬศักราช ๓๓๕๗
เป็นมหาดเล็ก

๒๑) ธิดาชื่อ จันทร์

๒๒) บุตรชื่อ พ้อม ท่านเกิดปีวอกโทศก จุฬศักราช ๓๓๖๒
รัชกาลที่ ๓ เป็นหลวงวิสูตรสมบัติ รัชกาลที่ ๔ เป็นพระยาธำมรงค์
สงคราม นิคมคามรักษา ผู้ว่าราชการเมืองบางตะมุง จะได้รับพระ
ราชทานเครื่องยศอย่างไรไม่ทราบ ท่านรับราชการมาจนชราไปรด
ให้เป็นจางวางกำกับราชการ จะเปลี่ยนนามบันดาศักดิ์อย่างไรดีบดาม
ไม่ได้ความ ท่านถึงอนิจกรรมในรัชกาลที่ ๕

๒๓) นามารดาชื่ออ้อม

๒๓) บุตรชื่อ แดง

๒๔) ธิดาชื่อ ศุข ท่านเกิดปีกุนเบ็ญจศก จุฬศักราช ๓๓๖๕
ท่านถึงแก่กรรมในรัชกาลที่ ๕

วงษ์เจ้าพระยามหาเสนา (ขุนนาค) ชั้น ๓

เจ้าจอมมารดาตานี มีพระองค์เจ้า ๒ พระองค์ คือ

- ๑) พระองค์เจ้าหญิงจงกต พระเจ้าลูกเธอในรัชกาลที่ ๓
- ๒) พระองค์เจ้าชายฉัตร พระเจ้าลูกยาเธอในรัชกาลที่ ๓ รัชกาลที่ ๒ ทรงสถาปนาเป็นกรมหมื่นสุรินทรรักษ์ ได้ทรงกำกับกรมพระนครบาล รัชกาลที่ ๓ ทรงกำกับกรมท่าและกรมมหาดไทย ดั้นพระชนม์ในรัชกาลที่ ๓ ท่านเป็นต้นสกุลฉัตรกุล ฌอยุธยา

ท่านปู่ มีบุตรกับขุนศรี คือ

- ๑) บุตรชื่อ พาน ฤ ภาย ถึงแก่กรรม
- ๒) บุตรชื่อ คง เป็นขุนชนดัมปัต ขุนศรีถึงแก่กรรมแล้ว ท่านปู่ได้หัดวงศวิชีวิต (ช้าง) เป็นด้าม ได้มีบุตรธิดาด้วยกันอีก ๔ คน คือ
 - ๓) ธิดาชื่อ จับ ได้สามีต่างวงษ์
 - ๔) ธิดาชื่อ ดง รับราชการในพระราชวังบวร ฯ เป็นท้าวรักษามณฑลในรัชกาลที่ ๔ แต่เรียกกันว่าคุณท้าวดง
 - ๕) ธิดาชื่อ เอี่ยม ได้สามีต่างวงษ์ บุตรธิดาไม่ปรากฏ
 - ๖) บุตรชื่อ ชาว รัชกาลที่ ๔ เป็นหลวงสุนทรโกษา ถึงแก่กรรมในรัชกาลนั้น ท่านเป็นต้นสกุล เค็ดเศรณี

พระยาอภัยพิพิธ (เพื่อน) มีบุตรธิดา คือ

- ๑) ธิดาชื่อ ตัดม ทำราชการฝ่ายใน
- ๒) ธิดาชื่อ เขียม บุตรธิดาไม่ปรากฏ
- ๓) บุตรชื่อ กดาง
- ๔) บุตรชื่อ น้อย
- ๕ & ๖) นมารดาชื่อ บอม ธิดาเจ้าพระยาวิธานวิเบศร์ (ขุน)
- ๕) บุตรชื่อ เบียม
- ๖) บุตรชื่อ พิง
- ๗) ธิดาชื่อ แยม

ทั้ง ๓ นต่างมารดากัน

หลวงแก้วอัยติ (จาต) มีบุตรธิดา คือ

๑) ธิดาชื่อ กัดัน เป็นภรรยาสมเด็จพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ (ช่วง บุนนาค) วงษ์เดียวกัน แต่ครั้งยังเป็นหลวงดีทธี นายเวรในรัชกาลที่ ๓ เป็นมารดาเจ้าพระยาสุรวงษ์โดยฉันทน์ (จวบุนนาค) ท่านถึงอนิจกรรมในรัชกาลที่ ๕ พระราชทานเกียรติยศแก่ศพที่เป็นมารดาอรรคมหาเสนาบดีในเวลานั้น

๒) บุตรชื่อ ภู รัชกาลที่ ๕ เป็นหลวงศิริวัฒน์ เป็นพระจักราชวิธานศักดิ์ เดิมเป็นพระยาศรีวิธานวิธานศักดิ์ เจ้ากรมพระกตัญญู ฝ่ายปลัดวัง ได้รับพระราชทานพานทอง รัชกาลที่ ๕ เป็นพระยาเทพประสุน ปลัดทูลฉลองกรมพระกตัญญู บรมเกา พ.ศ. ๒๔๓๖

พระราชทาน เครื่องราชอิสริยาภรณ์ทุติยจุลจอมเกล้าวิเศษ ท.จ.ว.
 เพราะได้รับพระราชทานพานทองมาแต่รัชกาลที่ ๔ ต่อมาได้เป็น
 พระยาศุรเสนา มาตยาธิบดี จุฑกษัตริย์มุขราชธรรมาธิบดี อธิบดีพรวิริยพาหะ
 สมุหพระกลาโหมฝ่ายเหนือ ท่านถึงอนิจกรรมในรัชกาลที่ ๕

๓) บุตรชื่อ รอด

๔) บุตรชื่อ ศุข ในรัชกาลที่ ๔ เป็นหลวงบำเรอปรมามาตย์
 จางวางในสมเด็จพระเจ้าพระยาองค์ใหญ่ แล้วโปรดเกล้าฯ ให้เป็นพระ
 มหาสงคราม เจ้ากรมทวนทอง ท่านถึงแก่กรรมในรัชกาลที่ ๕

๕) บุตรชื่อ ทับ ท่านเกิดในรัชกาลที่ ๓ ปีระกา พ.ศ. ๒๓๖๘
 รัชกาลที่ ๔ เป็นขุนนรบาทบริรักษ์ ปลัดจางวางในสมเด็จพระยา
 องค์ใหญ่ แล้วโปรดเกล้าฯ ให้เป็นหุดวงเทพเดโช เป็นพระสุรินทรา-
 มาตย์ รัชกาลที่ ๕ เป็นพระยาพิพัฒน์โกษา ปลัดทูลฉลองกรมท่า
 เป็นองคมนตรี ได้รับพระราชทานพานทอง ท่านถึงอนิจกรรม พ.ศ.
 ๒๔๒๖ อายุ ๕๘ ปี

๖) บุตรชื่อ สู้ ท่านเกิดในรัชกาลที่ ๓ ปีมะโรง พ.ศ. ๒๔๓๗
 รัชกาลที่ ๕ เป็นขุนเรืองเดชดำครุพันธ์ ยกบัตริเมืองสมุทรสาคร
 เป็นหุดวงเทพราชแสนยา เป็นพระสมุทรสาครานุรักษ์ ผู้ว่าราชการ
 เมืองสมุทรสาคร พระยานรณภักดีบุตรชายของท่านแจ้งว่าได้รับ
 พระราชทานถาดหมากคนโทถมเป็นเครื่องยศ แล้วเดือนเป็นพระยา
 สมุทรสาครานุรักษ์ฯ ท่านออกจากตำแหน่งเพราะชรา ถึงอนิจกรรม
 พ.ศ. ๒๔๕๓ อายุ ๗๗ ปี

๒ ๕ ๕
 ทง ๖ นมารดาชอถม

- ๗) บุตรชื่อ เอี่ยม รัชกาลที่ ๕ เป็นพระมหาดังกรม
- ๘) บุตรชื่อ โด
- ๙) บุตรชื่อ เผือก บุตรธิดาไม่ปรากฏ
- ๑๐) บุตรชื่อ กะเวียด บุตรธิดาไม่ปรากฏ
ทั้ง ๔ นต่างมารดากัน

พระยาศรีอรรคราช (เมือง) มีบุตรธิดา คือ

๑) ธิดาชื่อ พรรณี เกิดในรัชกาลที่ ๒ ปีมะเส็ง พ.ศ. ๒๓๖๔ เป็นภรรยาสมเด็จพระเจ้าพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ (ช่วง บุนนาค) วงษ์เดียวกันแต่ยังเป็นจมนโดยฉนวนารณในรัชกาลที่ ๓ ถึงรัชกาลที่ ๔ ทรงตั้งเป็นท่านผู้หญิงพระราชทานหีบทองใหญ่ กาทรงมัน กระโถนทอง เป็นเครื่องยศ รัชกาลที่ ๕ ปีระกา พ.ศ. ๒๔๓๖ ได้รับพระราชทานถรณ์ปฐมจุฑาอมเกล้า ท่านไม่มีบุตรธิดา ถึงอนิจกรรม ปีชวด พ.ศ. ๒๔๓๓ อายุ ๖๘ ปี

๒) บุตรชื่อ ดิน เกิดในรัชกาลที่ ๒ ปีมะแม พ.ศ. ๒๓๖๖ รัชกาลที่ ๕ เป็นพระกำแหงฤทธิรงค์ ผู้ช่วยราชการเมืองจันทบุรี ถึงแก่กรรมปีจอ พ.ศ. ๒๔๐๕ อายุ ๔๐ ปี

๓) บุตรชื่อ แยม เกิดในรัชกาลที่ ๓ ปีฉลู พ.ศ. ๒๓๗๒ รัชกาลที่ ๕ เป็นพระเสนาราชภักดี ยกบัตร์เมืองจันทบุรี เป็นพระเทพสงคราม ปลัดเมือง ได้รับพระราชทานเครื่องยศถาดหมากคนโททอง แล้วเป็นพระยาวิเศษาธิบดี ศรีรัตนวงศาไชย อภัยพิริยพาหะ

๘) บุตรชื่อ ทิม

๘) บุตรชื่อ ปาน เกิดในรัชกาลที่ ๓ ปีเถาะ พ.ศ. ๒๓๘๖
รัชกาลที่ ๕ เป็นหลวงพิบูลย์ภักดี ปลัดเมืองศรีสัตตคาม ท่านตั้งบ้านเรือน
อยู่ที่ตำบลดีโละแขวงเมืองกาญจนบุรี เรียกกันว่าปลัดดีโละ ได้เป็น
ข้าหลวงว่าราชการเมืองกาญจนบุรีครั้ง พระยามนตรีสุริยวงษ์ (ชั้น
ขุนนาค) ว่าการแทนที่สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมหมื่นมหิศวราชรังษายะ
วดี พ.ศ. ๒๔๓๕ อายุ ๔๘ ปี

๕ ๕
ทั้ง ๓ นมารดาชื่อเกษ

๙) ชิดาชื่อ หุ่น เกิดในรัชกาลที่ ๓ ปีวอก พ.ศ. ๒๓๗๘ เป็น
ภรรยาพระยารณไชยชาญยุทธ (ครูช หงส์นันทน์) ต่างวงศ์ แต่ยังเป็น
พระพลสงคราม บุตรชิดาถึงแก่กรรมแต่ยังเยาว์ ท่านถึงแก่กรรม
ปีฉลู พ.ศ. ๒๔๕๖ อายุ ๗๗ ปี

๑๐) ชิดาชื่อ ถ้วน เกิดในรัชกาลที่ ๓ ปีกุน พ.ศ. ๒๓๗๒ ถึง
แก่กรรมปีจอ พ.ศ. ๒๔๒๘ อายุ ๕๖ ปี

๑๑) บุตรชื่อ ขาบ เกิดในรัชกาลที่ ๕ ปีมะเมีย พ.ศ. ๒๔๐๓

๑๒) บุตรชื่อ พุน เกิดในรัชกาลที่ ๕ ปีมะแม พ.ศ. ๒๔๐๒
เป็นมหาดเล็กรัชกาลที่ ๕

๑๓) ชิดาชื่อ ปุย เกิดในรัชกาลที่ ๕ ปีจอ พ.ศ. ๒๔๐๕

๑๔) ชิดาชื่อ เด็ก เกิดในรัชกาลที่ ๕ ปีกุน พ.ศ. ๒๔๐๖ เป็น
ภรรยาจันราชามาตย์ (โย ขุนนาค) บุตรเจ้าพระยาศรีพิพัฒน์ (แพ
ขุนนาค) วงษ์เดียวกัน

๕ ๕
ทั้ง ๖ นตางมารดาทั้ง

นายน้อยมหาดเล็ก มีบุตรธิดา คือ

- ๑) บุตรชื่อ แซ
- ๒) ธิดาชื่อ ขำ ได้สามีต่างวงศ์

พระยาจางวางเมืองบางละมุง (พ้อม) มีบุตรธิดา คือ

- ๑) บุตรชื่อ รอด รัชกาลที่ ๕ เป็นพระเพ็ชรสงครามรามนรินทร์
ปลัดเมืองบางละมุง แล้วเป็นพระยาสงคราม นิคมคามรักษา
ผู้ว่าราชการเมืองบางละมุง
 - ๒) ธิดาชื่อ ยมโดย ฤๅ ถ้อม เป็นภรรยาหลวงพิทักษ์อาภรณ์
(สมบุญ ชูโต) บุตรเจ้าพระยาพดเทพ (เอียด ชูโต) ต่างวงศ์
 - ๓) ธิดาชื่อ โสภา ฤๅ สุด
-

วงษ์เจ้าพระยามหาเสนา (ขุนนาค) ชั้น ๔

โอรสธิดากรมหมื่นสุรินทรรักษ์ หาดานเจ้าจอมมารคานันท์ คือ

๑) หม่อมเจ้าชายมหาหงษ์ รัชกาลที่ ๔ โปรดเกล้าฯ สถาปนา
เป็นพระองค์เจ้ามหาหงษ์โสภาค

๒) หม่อมเจ้าชายวายุภักษ์

๓) หม่อมเจ้าชายนิด

๔) หม่อมเจ้าชายบุตร

๕) หม่อมเจ้าชายสุบรรณ

๖) หม่อมเจ้าชายประทุมเด็พย์

๗) หม่อมเจ้าชายกตาง

๘) หม่อมเจ้าชายจินดา

๙) หม่อมเจ้าชายดิน

๑๐) หม่อมเจ้าหญิงดาว

๑๑) หม่อมเจ้าหญิงแห

๑๒) หม่อมเจ้าหญิงเข้า

๑๓) หม่อมเจ้าหญิงกดิน

๑๔) หม่อมเจ้าหญิงเวโร

๑๕) หม่อมเจ้าหญิงพนม

๑๖) หม่อมเจ้าหญิงสาลี

๑๗) หม่อมเจ้าหญิงบรรจง

- ๑๘) หม่อมเจ้าหญิงสังวาล
- ๑๙) หม่อมเจ้าหญิงชจร
- ๒๐) หม่อมเจ้าหญิงมะเดื่อ
- ๒๑) หม่อมเจ้าหญิงมณีวดี

บุตรธิดาขุนชนสมบัติ (คง) หลานท่านปู่ คือ

๑) บุตรชื่อ หุ่น เป็นขุนชนสมบัติ ได้ท่านเจ้าพระยาพระสุริย-
ภักดี (สนิท บุญนาค) บุตรสมเด็จพระยาองค์น้อยเป็นภรรยา มี
บุตรธิดาๆไม่สืบไม่ได้ความ

๒) ธิดาชื่อ กลาง เป็นภรรยาพระยากาญจนบุรี (สว่าง)
ต่างวงษ์

๓) ธิดาชื่อ เด็ก

๔) ธิดาชื่อ จิว

๕) ธิดาชื่อ จ้อย เป็นภรรยาพระรามบริรักษ์ (ทองดี) บุตร
พระยากาญจนบุรี (สว่าง) ต่างวงษ์ มีบุตรธิดาถึงแก่กรรม

๖) ธิดาชื่อ น้อย เป็นภรรยาหลวงบันเทาทุกราษฎร์ (อ่วม
อมายกุล) กรมการเมืองกาญจนบุรี ต่างวงษ์

ทั้ง ๖ นามธิดาชื่อปรีก

ธิดาท่านจیب หลานท่านปู่ คือ

๑) ธิดาชื่อ ทอง

บุตรธิดาหลวงสุนทรโกษา (ขาว) หลานท่านปู่ คือ

- ๑) บุตรชื่อ พรหม เป็นมหาดเล็กในรัชกาลที่ ๕
- ๒) ธิดาชื่อ จันทร์
- ๓) บุตรชื่อ เด็ก
- ๔) บุตรชื่อ รั้ว รัชกาลที่ ๕ เป็นนายกองพดพ่าย แด้วเป็น
นายพิจารณาฉรรพกิจ มหาดเล็กหุ้มแพร
- ๕) บุตรชื่อ เตือน
- ๖) ธิดาชื่อ ดนดี เป็นภรรยาเจ้าพระยาภาณุวงศ์ (ท้วม
บุญนาค) วงษ์เดียวกัน ไม่มีบุตรธิดา
ทั้ง ๖ นมารดาชอตม
- ๗) ธิดาชื่อ ทองตุ๊ก เป็นภรรยาพระยามนตรีสุริยวงศ์ (ชั้น
บุญนาค) วงษ์เดียวกัน
- ๘) บุตรชื่อ เมื่อก บุตรธิดาไม่ปรากฏ
- ๙) ธิดาชื่อ ฉันท ได้สามีต่างวงษ์
- ๑๐) บุตรชื่อ พิณ บุตรธิดาไม่ปรากฏ
ทั้ง ๕ นต่างมารดากัน

บุตรนายกลาง หลานพระยาอภัยพิพิช (เพื่อน) คือ

- ๑) บุตรชื่อ พลอย บุตรธิดาไม่ปรากฏ

บุตรนายน้อย หลานพระยาอภัยพิพิช (เพื่อน) คือ

- ๑) บุตรชื่อ สุก บุตรธิดาไม่ปรากฏ

บุตรธิดาท่านกลืน หาดานหลวงแก้วอายุด้ (จาก) คือ

๑) บุตรชื่อ วร เกิดปีชวด พ.ศ. ๒๓๗๓ รัชกาลที่ ๓ เป็น
 นายจันหม่อมมหาดเล็กหุ้มแพร รัชกาลที่ ๕ เป็นเจ้าหมื่นโดยจวนารถ
 หัวหมื่น แล้วเป็นพระยาสุรวงษ์ไวยวัฒน์ จางวางมหาดเล็ก
 พระราชทานพานทอง รัชกาลที่ ๕ โปรดเกล้า ฯ พระราชทานสุพรรณ
 บัตรีเป็นเจ้าพระยาสุรวงษ์ไวยวัฒน์ พิพัฒนศักดิ์ อรรคยโสธมบรม-
 นารถ วรุตมามาตย์มหาเสนาธิบดี วรคชด้หัดถึงหมุ่ราชวร ทักษิณนคร
 ความรัชฎานุกิจการ ทวยหาญพดพยุหนเศร นเรศวร์วรนายกสยามติดก
 เสด็จคนถุบดินทร์ ปรมินทรมหาราชวโรวประการกิจ สรรพประสิทธิ์
 ยุติธรรมราชา อภัยพิริยบรากรมพาหุ สมุ่พระกลาโหม พระราช
 ทานเครื่องราชอิสริยยศตามตำแหน่งอรรคมหาเสนาบดี ได้รับพระราช
 ทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์สูงสุดนพรัตนราชวราภรณ์ แด่ พระราชทาน
 เสด็จยงา ดับทนโหมด เป็นเกียรติยศ ต่อมาท่านมีอากรบ่อดกรว
 ถวายบังคมลาออกจากตำแหน่ง ท่านถึงอสัญกรรมปีชวด พ.ศ. ๒๔๓๓
 อายุ ๖๑ ปี

๒) ธิดาชื่อ กลาง เกิดในรัชกาลที่ ๓ ปีชาน พ.ศ. ๒๓๗๓
 เป็นภรรยาพระยาสัหราชฤทธิไกร (แย้ม บุญยรัตพันธุ์) ต่างวงศ์
 รัชกาลที่ ๕ ท่านได้รับพระราชทานถ้องทุติยจุลจอมเกล้า จมื่นทิพ
 รักษา (เนตร) บุตรของท่านบอกว่าได้รับพระราชทานตลับเครื่องในด้วย
 ท่านถึงอนิจกรรมมอายุ ๕๒ ปี

- ๓) วิชาชื่อ ปิว ถึงแก่กรรมแต่ยังเยาว์
 ๔) วิชาชื่อ เด็ก ถึงแก่กรรมแต่ยังเยาว์

บุตรธิดาพระยาสุรเสนา (ภู) หลานหลวงแก้วอายุดี (จาด) คือ

๑) วิชาชื่อ ดำริด เกิดในรัชกาลที่ ๓ ปีกุน พ.ศ. ๒๓๘๒
 เป็นภรรยาหลวงประมวญมาศก (บุตร สู่เคชะ) ต่างวงศ์ไม่มีบุตร
 วิชา ท่านถึงแก่กรรม ปีชวด พ.ศ. ๒๔๖๗ อายุ ๘๖ ปี

๒) บุตรชื่อ เนตร รัชกาลที่ ๕ เป็นหลวงสุรินทรเคชะ ได้
 รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตติยจุลจอมเกล้า ต.จ. ดับ
 ตระกูลพระยาสุรเสนาบิดา

๓) บุตรชื่อ นุช รัชกาลที่ ๕ เป็นหลวงศรีโยธา

๔) วิชาชื่อ เด็ก เกิดในรัชกาลที่ ๕ ปีชวด พ.ศ. ๒๓๘๕.

เป็นภรรยาหลวงประสิทธิ์รักษา (สวาทิ บุนนาค) บุตรเจ้าพระยา
 ศรีพิพัฒน์ (แพ บุนนาค) วงศ์เดียวกัน ไม่มีบุตรวิชา ถึงแก่กรรม
 ปีชวด พ.ศ. ๒๔๖๗ อายุ ๗๓ ปี

ทั้ง ๕ นมารดาชื่อถม

๕) วิชาชื่อ นอม เป็นภรรยาขุนพิทักษ์อาวุธ (วัน) ต่าง
 วงษ์ มารดาชื่อสุด

๖) วิชาชื่อ ทับ เป็นภรรยาพระบริสุทธ์โศภนุมนทรวิมล
 (กต้อม อนุคร) ต่างวงศ์

๗) บุตรชื่อ ทิม

๘) ชิดา^๕ช้อ แหวว

๙) บุ^๕คร^๕ช้อ เอม เป็นมหาดเล็กรัชกาลที่ ๕
ทง & นิตางมารดา^๕กัน

บุตรชิดานายรอด หาดานหวดงแก้ว^๕ายัด (จาด) คือ

๑) ชิดา^๕ช้อ พด^๕บ เป็นภรรยาพระยาดี^๕หราชฤทธิไกร (แย้ม
บุญยรัต^๕พันธ^๕) ต่างวงษ์

๒) บุ^๕คร^๕ช้อ แหก

บุตรชิดาพระมหาสงคราม (สุข) หาดานหวดงแก้ว^๕ายัด (จาด) คือ

๑) ชิดา^๕ช้อ นุ่ม เกิดในรัชกาลที่ ๔ เกิดปี^๕ชวด พ.ศ. ๒๓๙๕
ถึงแก่กรรมปี^๕ชวด พ.ศ. ๒๔๓๙ อายุ ๒๕ ปี

๒) บุ^๕คร^๕ช้อ ออด เกิดในรัชกาลที่ ๔ ปี^๕เถาะ พ.ศ. ๒๓๙๗
เป็นมหาดเล็กรัชกาลที่ ๕ แดงเข้ารับราชการเป็นทหารมหาดเล็กรักษา
พระองค์ ได้เลื่อนยศตามลำดับได้เป็นนายพดตรี มีบันดาศักดิ์เป็น
หวดงคิดปลัดาร^๕ดา^๕ร^๕ จมื่นวิจิตรไชยศักดิ์ดา^๕ร^๕, พระราช^๕วดี^๕ถาน^๕ดิ^๕ษ^๕ฐ^๕,
ได้เป็นผู้บังคับการกรมทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์ แดงเดือนเป็น
พระยาราช^๕วดี^๕ถาน^๕ดิ^๕ษ^๕ฐ^๕ พระราช^๕ทาน^๕ไต่^๕ทอง กาทอง เป็นองคมนตรี
โปรดเกล้าฯ ให้ออกไปเป็นพระอภิบาลประจำพระองค์พระบาทสมเด็จพระ
พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวแต่ยังคงดำรงพระเกียรติยศเป็นด^๕ม^๕เด^๕จ^๕ พระบรม
โอรส^๕า^๕ริ^๕ราช^๕ฯ เสด็จประทับที่^๕ก^๕ษา^๕วิ^๕ชา^๕อ^๕ย^๕ใน^๕ป^๕ระ^๕เท^๕ศ^๕อ^๕ัง^๕ก^๕ฤ^๕ษ^๕ ครั้นตาม
เสด็จกลับเข้ารับราชการในกรุงเทพฯ ได้รับพระราชทานพานทอง

รัชกาลที่ ๖ ได้เป็นสมเด็จพระตำรวจหลวงรักษาพระองค์ มียศเป็นพระ
 ตำรวจเอกแต่เป็นราชองครักษ์พิเศษ ต่อมาพระราชทานหิรัญบัฏเป็น
 เจ้าพระยาราชศุภมิตร วัดฐานศิษฐานี่บุรีเดิม เทพวิสุทธิวงษ์วิมลวิจิตร
 พิเศษ วิเทศจิรวาดส์อัครวราภิบาล ผู้จรัสไฟศาลดุนทรพจน์ อุดมยศ
 ราชองครักษ์ อัครรัตนไคร์สรณชาตา เมตตาสถาจารย์ อภัยพิริยบรา
 กรมพาหุ พระราชทานเครื่องราชอิสริยยศตามบันดาศักดิ์เจ้าพระยา
 ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตั้งผู้รัตนวราภรณ์ ปฐม
 จุดจอมเกล้า ท่านรับราชการประจำตำแหน่งมาตลอดรัชกาลที่ ๖ ถึง
 รัชกาลที่ ๗ ชราภาพทรุดโทรมด้วยบังคมดาออกจากตำแหน่งไปรด
 เกด้า พระราชทานเบี้ยบำนาญเพียงชพตลอดอายุ แด พระราชทาน
 เกียรติยศพิเศษเป็นผู้กำกับการกรมพระตำรวจหลวงรักษาพระองค์ ถึง
 อดัญกรรม พ.ศ. ๒๔๗๒ อายุ ๗๕ ปี ท่านเป็นต้นสกุลศุภมิตร
 ๒. ท่านเบาธิดาพระยาศรีอรรคราช (เมือง) เป็น

มารดา

๓) ธิดาช้อ เต่า

๔) บุตรช้อ ไต้

๕) ธิดาช้อ ปุย

ทั้ง ๓ นิตางมารดา

บุตรธิดาพระยาพิพัฒน์โกษา (ทับ) หลานหลวงแก้วอายุดี (จาด) คือ

๑) ธิดาช้อ แก้ว เป็นภรรยาเจ้าพระยาสุรวงษ์ไวยวัฒน์ (วร

บุณนาค) วงษ์เด็ยวงษ์ มารดาช้ออินทร์

๒) ชิดาชื่อ ดำโย เป็นภรรยาพระยาคำเงิงรณภพ (สวน ดาง
 คุตเด่น) บุตรพระยามหาอรรณนิกร (เหม็น ดางคุตเด่น) ต่างวงศ์

๓) ชิดาชื่อ ดันจี่ ทำราชการฝ่ายใน ในรัชกาลที่ ๕ ได้รับ
 พระราชทานหีบทอง ถึงแก่กรรม

๔) ชิดาชื่อ จำเริญ ทำราชการฝ่ายใน ในรัชกาลที่ ๕ ได้รับ
 พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์จตุตถจุฑามณีเกล้า จ.จ. ฝ่ายใน
 ถึงแก่กรรม

๕) บุตรชื่อ โหมต รัชกาลที่ ๕ เป็นหลวงวิสูตรโกษา ใน
 กรมท่า แล้วเป็นหลวงพิพิธภักดีในกรมกตาทโหม ได้รับพระราชทาน
 เครื่องราชอิสริยาภรณ์ตติยจุฑามณีเกล้า ต.จ. ตีบตระกูลพระยาพิพัฒน์
 โกษา บิดา

๖) ชิดาชื่อ เจิม เป็นภรรยาจ๋มหนักพเด่นา (เนียน) บุตร
 ท่านกตางชิดาท่านกตั้น วงษ์เดียวกัน

๗) ชิดาชื่อ ทับทิม ทำราชการฝ่ายใน ในรัชกาลที่ ๕

๘) บุตรชื่อ จิตร ถึงแก่กรรม

๕ ๕ นมารดาชื่อไม่

๙) ชิดาชื่อ แดง ได้สามีต่างวงศ์ ไม่มีบุตรธิดา

๑๐) ชิดาชื่อ กฐิน

๑๑) ชิดาชื่อ จีบ ได้สามีต่างวงศ์ ไม่มีบุตรธิดา

๑๒) ชิดาชื่อ จันทร์ ถึงแก่กรรม

๑๓) บุตรชื่อ เจ็ก เกิดปีมะเส็ง พ.ศ. ๒๔๓๒ รัชกาลที่ ๕

เป็นนายบำเรอราชา มหาดเล็กหุ้มแพรฝ่ายพระราชวังบวร ฯ แล้วเป็น
นายบำรุงราชบทมาตย์ รัชกาลที่ ๖ เป็นนายจำเริญ หดวงดิษฐ์ นาย
เวร เจ้าหมื่นเต็มอใจราชหัวหมื่น เป็นพระยานิพัทธ์ราชกิจ บัวยเป็น
โรคภายในออกจากตำแหน่ง เป็ดยนบันดาศักดิ์เป็นพระยาประพันธ์รำไพ
ต่อมาได้รับราชทานเบี้ยบำนาญเดยงชีพ

๑๔) ชิดาชื่อ เต็งยม เป็นภรรยาพระวิดิษฐ์ชุกการ (เอม) วงษ์
เดียวกัน

๑๕) ชิดาชื่อ เต็ง ได้สามีต่างวงษ์ ไม่มีบุตรชิดา
๕ ๕ ๕
หง ๗ นมารดาชื่อหนู

๑๖) บุตรชื่อ ค้วน รัชกาลที่ ๖ เป็นขุนศรีวิดิษฐ์มบัติ กระทบวง
พระคตัง ฯ ถึงแก่กรรม

๑๗) บุตรชื่อ หวาด เป็นมหาดเล็กรัชกาลที่ ๖

๑๘) ชิดาชื่อ เป็ดยอง ถึงแก่กรรม

๕ ๕ ๕
หง ๓ นมารดาชื่อเป็ดยอน

๑๙) บุตรชื่อ เอม เกิดในรัชกาล ๔ ปีฉลุ พ.ศ. ๒๔๐๘ รัช-
กาลที่ ๕ เป็นหุดวงวิดิษฐ์ชุกการ กรมชุกษาภิบาล รัชกาลที่ ๖ เด็อน
เป็นพระวิดิษฐ์ชุกการถึงแก่กรรมปีมะแม พ.ศ. ๒๔๖๒ อายุ ๕๕ ปี

๒๐) ชิดาชื่อ ลูกอิน ถึงแก่กรรม

๒๑) ชิดาชื่อ เขียน เป็นภรรยาพระยาประพันธ์รำไพ (เจ๊ก)

วงษ์เดียวกัน ไม่มีบุตรชิดา

๒๒) บุตรชื่อแจ่ม เกิดบุดอก พ.ศ. ๒๔๑๕ รัชกาลที่ ๕ เป็น

๒๓

นักเรียนนายร้อยแล้วออกเป็นนายทหาร เป็นนายร้อยเอกขุนอุปนาถ-
บริรักษ์ แล้วเลื่อนเป็นหลวงอุปนาถบริรักษ์ ได้เป็นราชองครักษ์
ประจำการ คราว ๓ ต่อมาออกจากประจำการได้รับพระราชทาน เบี้ย
หวัดคองหนูน ถึงแก่กรรม

๒๓) บุตรชื่อ ชำ ถึงแก่กรรม

๒๔) บุตรชื่อ เปี่ยม รับราชการในกระทรวงการต่างประเทศ

๒๕) บุตรชื่อ อ่อน

๕ ๕ ๕
ทั้ง ๗ นมารดาชื่อจับ

๒๖) ธิดาชื่อ ชิน เป็นภรรยาพระยาตำเก็งธรรมาภ (สวน ดา
คุณเด่น)

๒๗) บุตรชื่อ เจียม เป็นมหาดเล็กรัชกาลที่ ๕

๕ ๕ ๕
ทั้ง ๒ นมารดาชื่อเอี่ยม

บุตรธิดาพระยาสมุทรสาครานุรักษ์ (สุด) หลานหลวงแก้วชายดี
(จาด) คือ

๑) บุตรชื่อ จู เกิดในรัชกาลที่ ๔ ปีฉลู พ.ศ. ๒๓๘๖ รัช-
กาลที่ ๕ เป็นหลวงเวียงเดชดำครชั้นช ยกรบัตร์ แล้วเป็นหลวงเวียง
ศักดิ์ดำครเขตรปลัดเมืองสมุทรสาคร ต่อมาออกจากตำแหน่งเป็นกรม
การพิเศษ

๒) ธิดาชื่อ เพิ่ม ถึงแก่กรรม

๓) บุตรชื่อ ฤกษ์ รัชกาลที่ ๖ เป็นหลวงโกสัมภสิริเขตร นาย

อำเภอตลาดใหม่เมืองสมุทรสาคร แล้วย้ายไปเป็นนายอำเภอตามพราน
จังหวัดนครปฐม

๕ นมารดาชื่อสมุทร

- ๕) ชิดาชื่อ เปี่ยม เป็นภรรยานายจันทร์ จันทร์วัชร์ ต่างวงศ์
- ๕) บุตรีชื่อ ชุ่ม เป็นมหาดเล็กรัชกาลที่ ๕ ถึงแก่กรรม
- ๖) ชิดาชื่อ ช้อย เป็นภรรยานายแดง ต่างวงศ์
- ๗) ชิดาชื่อ เขื่อน เป็นภรรยานายกடன் ฉนนคร ต่างวงศ์
- ๘) บุตรีชื่อ หมู เป็นมหาดเล็กรัชกาลที่ ๖
- ๘) บุตรีชื่อ ศรุด รัชมารดาในกระทรวงทหารเรือ รัชกาล
ที่ ๖ เป็นนายเรือเอก หลวงดำรงจักษุวิญญ์ รัชกาลปัจจุบันเดือนเป็น
นายนาวาโท พระดำรงจักษุวิญญ์ ถึงแก่กรรม

๓๐) บุตรีชื่อ ปุย รัชมารดาในกระทรวงการคลัง ๗ รัชกาล
ที่ ๕ เป็นขุนศรีวิมลสมบัติ รัชกาลที่ ๖ เดือนเป็นหลวง แด พระศรีวิมล-
สมบัติ แล้วย้ายเป็นพระยานนารถภักดี เป็นผู้ช่วยอธิบดีกรมตรวจเงินแผ่นดิน
มียศเป็นอำมาตย์เอกได้รับพระราชทานโต๊ะทองกาทอง

๕ นมารดาชื่อปุก

- ๓๑) ชิดาชื่อ ผิด เป็นภรรยานายมี ครูช่าง ต่างวงศ์ นมารดา
ชื่อทอง
- ๓๒) ชิดาชื่อ สาย ทำราชการฝ่ายใน ในรัชกาลที่ ๕ ถึงแก่
กรรม นมารดาชื่อทิม
- ๓๓) บุตรีชื่อ แซ่ม นมารดาชื่อปราง

- ๓๔) บุตรช้อ ฌย มารดาช้อพวง
- ๓๕) ชิดาช้อ พัน เป็นภรรยานายจิต สู่จวิตกุด บุตรเจ้าพระ-
ยาศิริรัตนมนตรี (หงษ์ สู่จวิตกุด) ถึงแก่กรรม มารดาช้อดำตร
- ๓๖) ชิดาช้อ หรัม เป็นภรรยานายจันทร์ จันทร์หงษ์ ต่างวงษ์
- ๓๗) บุตรช้อ แก้ว บุตรชิดาไม้ปรากฏ
หง ๒ นมารดาช้อหวาย
- ๓๘) บุตรช้อ น้ำ ถึงแก่กรรม
- ๓๙) ชิดาช้อ ผาด เป็นภรรยานายมุย บุตรพระยาพิเศษโกชนา
(จัน) วงษ์เดียวกัน
หง ๒ นมารดาช้อเจิม
- ๔๐) ชิดาช้อ ตม้าย เป็นภรรยาหลวงอภิบาลดุสิต (พวง วงษ์-
จัต) ต่างวงษ์มารดาช้อบาง

บุตรชิดาของพระมหาสงคราม(เอียด)หลานหลวงแก้วอายุด้(จาด)คือ

- ๑) ชิดาช้อ หรัม ได้ด้ามต่างวงษ์
- ๒) ชิดาช้อ หรุ่น
- ๓) ชิดาช้อ ด้าย
- ๔) ชิดาช้อ รว เป็นภรรยานายพดพ่าย (ชวน) บุตรคุณหญิง
เด็กศรีวัดราชภักชิดาเจ้าพระยาสุรวงษ์ไวยวัฒน์ (วร บุนนาค) วงษ์
เดียวกัน ไม่มีบุตรชิดา
- ๕) บุตรช้อ เจ็ก

๖) ชิดา^๕ชอ ดับ เป็นหม่อมห้ามในสมเด็จพระราชปิตุดาบรม
พงษากัมุข ฯ

บุตรชิดาพระกำแหงฤทธิรงค์ (สิน) หาดานพระยาศรีอรรคราช
(เมือง) คือ

๑) บุตรช^๕อ วัน เกิดในรัชกาลที่ ๔ ปีชาน พ.ศ. ๒๓๘๗ รัช-
กาลที่ ๕ ได้เข้ารับราชการเป็นทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์อยู่คราว ๓
แต่เป็นหุดวงศรีเวาภาษาในกรมพระกลาโหม ได้รับพระราชทาน
เครื่องราชอิสริยาภรณ์ตติยจุลจอมเกล้า ต.จ. ตับตระกูลพระยาศรี
อรรคราช (เมือง) ปี ถึงแก่กรรมอายุ ๕๓ ปี

๒) ชิดา^๕ชอ นวม เกิดในรัชกาลที่ ๔ ปีวอก พ.ศ. ๒๔๐๓
เป็นภรรยาพระยาทรงสุรเดช (อิน บุญนาค) วงษ์เดียวกัน ไม่มีบุตร
ชิดา ถึงแก่กรรมอายุ ๓๒ ปี

บุตรชิดาพระยาวิเศษโภชนา (จีน) หาดานพระยาศรีอรรคราช
(เมือง) คือ

๑) บุตรช^๕อ ใหญ่ เกิดในรัชกาลที่ ๔ ปีระกา พ.ศ. ๒๔๐๔
ถึงแก่กรรมแต่ยังเยาว์

๒) บุตรช^๕อ อาบ เกิดในรัชกาลที่ ๔ ปีกุน พ.ศ. ๒๔๐๖ ถึง
แก่กรรม

๓) บุตรชื่อ ออม เกิดในรัชกาลที่ ๕ ปีฉลู พ.ศ. ๒๔๐๘ ถึง
แก่กรรม

๔) บุตรชื่อ เอิบ เกิดในรัชกาลที่ ๕ ปีเถาะ พ.ศ. ๒๔๓๐
เป็นมหาดเล็กรัชกาลที่ ๕ ได้เข้าเป็นนักเรียนในโรงเรียนหลวงพระตำ-
หนักสวนกุหลาบเสร็จการเล่าเรียนแล้ว สิ้นเด็จกรมพระยาดำรงราช
านุภาพแต่ยังดำรงพระเกียรติยศเป็นพระเจ้า้องยาเธอ กรมหมื่น ซึ่ง
ทรงเป็น อธิบดีกรมศึกษาธิการ แต่ เป็นผู้ช่วยบัญชาการ ทหารบกใน
เวลานั้น โปรดให้ไปรับราชการในพเนกกรมผู้ช่วยบัญชาการทหาร
บกอยู่คราว ๓ แล้วโปรดให้เข้าไปรับราชการในกรมราชเลขาธิการใน
เวลานั้นเรียกว่าออกฝึกหัดหลวง ได้เป็นนายบรรจงดำรงวินิจฉัย หุ้มแพร
วิเศษ แล้วเลื่อนเป็นหลวง โปรดเกล้าฯ ให้ไปรับราชการกระทรวง
พระคลังฯ เป็นพระราชสมบัต รัชกาลที่ ๖ เดือนเป็นพระยาราชสม-
บัต ตำแหน่งผู้ช่วยปลัดทูลฉลองฯ ได้รับพระราชทานโต๊ะทองกาทอง
ต่อมาพระราชทานพานทอง เป็นองคมนตรี มียศเป็นมหาอำมาตย์ตรี
รัชกาลที่ ๗ ออกจากตำแหน่งประจำการพระราชทานเบี้ยบำนาญเพียงชีพ
ฐานรับราชการนานแฉะตั้งอายุ

๕) บุตรชื่อ แอบ เกิดปีมะแม พ.ศ. ๒๔๓๔ ถึงแก่กรรมแต่
ยังเด็ก

๖) บุตรชื่อ ท่วม เกิดในรัชกาลที่ ๕ ปีระกา พ.ศ. ๒๔๐๔
เป็นมหาดเล็กรัชกาลที่ ๕ มารดาชื่อเบียม

๗) บุตรชื่อ ท่วม เกิดในรัชกาลที่ ๕ ปีระกา พ.ศ. ๒๔๐๔
เป็นมหาดเล็กรัชกาลที่ ๕ มารดาชื่อเบียม

๖) บุตรชื่อ เจตน์ เกิดในรัชกาลที่ ๕ ปีชาน พ.ศ. ๒๔๐๘
ถึงแก่กรรม

๗) ธิดาชื่อ เจียม เกิดในรัชกาลที่ ๕ ปีเถาะ พ.ศ. ๒๔๑๐
ถึงแก่กรรมปีชาน พ.ศ. ๒๔๖๘ อายุ ๖๐ ปี

๘) ธิดาชื่อ แจ่ม เกิดปีมะโรง พ.ศ. ๒๔๓๓ ถึงแก่กรรม

๙) บุตรชื่อ จวง เกิดปีมะเส็ง พ.ศ. ๒๔๓๒ เป็นมหาดเล็ก
รัชกาลที่ ๕ ได้เป็นนายรองบำเรอบรมบาท แล้วเป็นนายพดพ่าย
มหาดเล็กหุ้มแพร ไปรับราชการกรมศุขาภิบาล เป็นหลวงบริบาล
บำรุงรัฐ ถึงแก่กรรมอายุ ๔๘ ปี

๑๐) บุตรชื่อ เจิม เกิดปีมะแม พ.ศ. ๒๔๓๔ ได้เข้าเป็น
นักเรียนในโรงเรียนหลวงพระตำหนักสวนกุหลาบ แล้วไปรับราชการ
ทางหัวเมืองเป็นหลวงภักดีบริรักษ์ ผู้ช่วยราชการเมืองระยอง แล้ว
เป็นดรรพากรมณฑลนครไชยศรี เป็นดรรพากรมณฑลนครราชสีมา
เป็นพระภักดีนุชิต รัชกาลที่ ๖ เป็นพระยามเรนทรมนตรี เป็น
ดรรพากรมณฑลราชบุรี ดรรพากรมณฑลพายัพ แต่เป็นดรรพากร
นครบาล มียศเป็นอำมาตย์เอก รัชกาลที่ ๗ ออกจากตำแหน่ง
พระราชทานเบ็บบานาญเตงษ์พื้นฐานรับราชการนาน

๑๑) ธิดาชื่อ จุ้ย เกิดปีระกา พ.ศ. ๒๔๓๖ ถึงแก่กรรมอายุ
๕๐ ปี

ทั้ง ๖ นมารดาชื่อจิว ธิดาเจ้าพระยายมราช (ครุฑ)

๓๓) ชิดาชื่อ ส่าย เกิดปีวอก พ.ศ. ๒๔๓๕ เป็นภรรยาพระยาประทุมเทพภักดี (อ่วม บุญยรัตพันธุ์) บุตรเจ้าพระยาศรีธรรมมาธิราช (เวก บุญยรัตพันธุ์) ต่างวงศ์ มารดาชื่อถัด

๓๔) บุตรชื่อ สังวาล เกิดปีกุน พ.ศ. ๒๔๓๘ เป็นมหาดเล็กรัชกาลที่ ๕ ได้เข้าเป็นนักเรียนในโรงเรียนหลวงพระตำหนักสวนกุหลาบ แล้วไปรับราชการกรมศุขาภิบาล ถึงแก่กรรมอายุ ๒๗ ปี มารดาชื่อแดง

๓๕) บุตรชื่อ เจียก เกิดปีฉลู พ.ศ. ๒๔๒๐ เป็นมหาดเล็กในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชเจ้าฟ้ามหาวชิรุณหิศฯ ได้เข้าเป็นนักเรียนหลวงพระตำหนักสวนกุหลาบ แล้วเข้ารับราชการกระทรวงมหาดไทย. มณฑลอยุธยา ด้วยย้ายไปอยู่มณฑลนครไชยศรี เป็นขุนดีวิบุรานุการเดชานุการมณฑล รัชกาลที่ ๖ เป็นหลวงสมุทพิไชยสงคราม ปลัดเมืองสมุทรสงคราม กลับเข้ามารับราชการในกรุงเทพฯ เป็นพระสุรภารพัตย์ ตำแหน่งปลัดกรมในกระทรวงมหาดไทย มียศเป็นอำมาตย์ตรี ถึงแก่กรรมอายุ ๔๗ ปี

๓๖) ชิดาชื่อ จวน เกิดปีจอ พ.ศ. ๒๔๒๘

๓๗) ชิดาชื่อ เจือง เกิดปีชวด พ.ศ. ๒๔๓๓ ถึงแก่กรรมแต่ยังเด็ก

๒ ๕
ทั้ง ๓ นมารดาชื่อจิด

๓๘) ชิดาชื่อ จำเวญ เกิดปีเถาะ พ.ศ. ๒๔๒๒ ถึงแก่กรรม

๓๘) บุตรชื่อ มุ่ย เกิดปีมะเส็ง พ.ศ. ๒๔๒๔ เป็นมหาดเล็ก
รัชกาลที่ ๕ ถึงแก่กรรม

๓๙) บุตรชื่อ งาม เกิดปีมะแม พ.ศ. ๒๔๒๖ เป็นมหาดเล็ก
รัชกาลที่ ๕ ถึงแก่กรรม

๔๐) ชิดาชื่อ ฟอน เกิดปีเถาะ พ.ศ. ๒๔๓๔ เป็นภรรยา
พระยาประพันธ์รำไพ (เจ๊ก) บุตรพระยาพิพัฒน์โกษา (ทับ) วงษ์
เดียวกัน

๕ ๕ ๕
หง & นมารดาชื่อทองคำ

บุตรชิตาท่านเป้า หลานพระยาศรีอรรคราช (เมือง) แจงอยู่ในจำนวน
บุตรชิตาพระมหาสงคราม (ศุข) แด้ว

บุตรชิตาหลวงพิบูลย์ภักดี (ปาน) หลานพระยาศรีอรรคราช (เมือง) คือ

๑) บุตรชื่อ เป็น เกิดปีกุน พ.ศ. ๒๔๓๗ เป็นมหาดเล็กรัชกาล
ที่ ๕ รับราชการเป็นปลัดอำเภอบ้านทอน เมืองกาญจนบุรี แด้วมา
เป็นปลัดอำเภอเมืองราชบุรี ถึงแก่กรรม มารดาชื่อ นาค

๒) ชิดาชื่อ เปี้ย ถึงแก่กรรมแต่ยังเด็ก มารดาชื่อ จีบ

บุตรชิตานายขาบ หลานพระยาศรีอรรคราช (เมือง) คือ

๑) บุตรชื่อ เข็บ ถึงแก่กรรม

๒) ชิดาชื่อ ชิม ได้ด้ามี่ต่างวงษ์

บุตรธิดาท่านเล็ก หาดนพระยาศรีอรรคราช (เมือง) คือ

๑) ธิดา^๕ฮ้อ หยีน เป็นภรรยาหาดวงวรรณภาพินิจ (สาย ปุณระภุม)

ต่างวงศ์

๒) บุตร^๕ฮ้อ คุย

๓) บุตร^๕ฮ้อ แม้น

บุตรธิดาพระยาสาครสงคราม (รอด) หาดนพระยาจางวางเมือง
บางตะมุง (พ้อม) คือ

๑) บุตร^๕ฮ้อ โศก รัชกาลที่ ๕ เป็นหาดวงยกربัตร์เมืองบางตะมุง

๒) บุตร^๕ฮ้อ แก้ว เป็นขุนวัง กรมการ

๓) ธิดา^๕ฮ้อ เปดอง

๔) บุตร^๕ฮ้อ ปดม

๕) บุตร^๕ฮ้อ อี๊ด เป็นหาดวงพรหมดีฎา กรมการ

๖) บุตร^๕ฮ้อ วัน เป็นหาดวงดีดยานุกุด

๗) บุตร^๕ฮ้อ สาย เป็นหาดวงดีดยานุกุด

๘) ธิดา^๕ฮ้อ เรียบ เป็นภรรยาขุนหาดวงพระยาไกรดีห์ (เทียม

บุณนาค) นอกราชการ บุตรเจ้าพระยาภาณุวงศ์ (ทั้วม บุนนาค)
วงศ์เดียวกัน

๙) บุตร^๕ฮ้อ เป๊ะ

๑๐) ธิดา^๕ฮ้อ รวบ

๑๑) ธิดา^๕ฮ้อ ผดอ

- ๓๒) วิชาข้อ เด่มอ
- ๓๓) วิชาข้อ ส้ม
- ๓๔) วิชาข้อ พวง

บุตรธิดาท่านล้อม หาดนพระยาจางวางเมืองบางตะมุง (พ้อม) คือ

- ๑) วิชาข้อ วงษ์
 - ๒) วิชาข้อ ผาด
 - ๓) วิชาข้อ ตม้าย เป็นหม่อมห้ามในสมเด็จกรมพระยาตะ-
วงษ์วิโรปการ
 - ๔) วิชาข้อ เซอ เป็นภรรยาหม่อมราชวงศ์เพิ่ม ฉัตรกุด เนื่อง
ในวงศ์เดียวกัน
 - ๕) บุตรข้อ เตอน ถึงแก่กรรม
-

วงษ์เจ้าพระยามหาเสนา (ขุนนาค) ชั้น ๕

ธิดาหม่อมเจ้าชายวายุภักษ์ ในกรมหมื่นสุรินทรรักษ์ ด้ายเจ้าจอมมารดาตานี้ คือ

- ๑) หม่อมราชวงศ์หญิง จันทรี ถึงแก่กรรม
- ๒) หม่อมราชวงศ์หญิง บังอร รัชมหาราชในสมเด็จพระบรมราชินีนาถ ถึงแก่กรรม

บุตรหม่อมเจ้าชายนิล ในกรมหมื่นสุรินทรรักษ์ ด้ายเจ้าจอมมารดาตานี้ คือ

- ๑) หม่อมราชวงศ์ชาย ตม้าย ถึงแก่กรรม
- ๒) หม่อมราชวงศ์ชาย รัชมี รัชกาลที่ ๕ เป็นขุนมุذنิกเวศน์-รักษา ต่อมาเป็นนายพันตรี หลวงอาสาภุช ในกระทรวงกลาโหม ถึงแก่กรรม

- ๓) หม่อมราชวงศ์ชาย จำเวญ ถึงแก่กรรม
- ๔) หม่อมราชวงศ์ชาย แฉ่ง ถึงแก่กรรม
- ๕) หม่อมราชวงศ์ชาย อรุณ เกิดในรัชกาลที่ ๔ ปีมะโรง พ.ศ. ๒๓๘๘ รัชกาลที่ ๕ ด้รับราชการเป็นทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์ แล้วย้ายไปรับราชการกรมทหารปืนใหญ่และกระทรวงกลาโหม ได้เลื่อนยศขึ้นโดยลำดับเป็นนายพล มีบันดาศักดิ์เป็นหลวงตรีวิเศษเดชาวุธ. พระตรีวิเศษเดชาวุธ. พระยาพหลพยุหเสนา.

แด่พระยาดีหราชเดโชไชยฯ มีตำแหน่งเป็นปลัดกองโรงเรียนนายร้อย.
ผู้บังคับการโรงเรียน. ยกรบัตว์ทพ. ปลัดทพ. แด่เป็นผู้ช่วยเสนาบดี
เป็นองคมนตรี ได้รับพระราชทานพานทอง รัชกาลที่ ๖ พระราชทาน
สุพรรณบัตรเป็นเจ้าพระยาบดินทรเดชาอนุชิต มหิศรมหาสงครามภักดี
สุรินทรศักดิ์ประพัทธพงษ์ จตุรงค์เสนาบดี ยุทธวิธีสุมุณินิจ ขรรคม
สุจริตศิริสวัสดิ์ พุทธาทิรัตนสุนทรธาดา อุดมอาชวธยาไศรย อภัย
พิริยปรากฏมพาหุ พระราชทานเครื่องราชอิสริยยศตามบันดาศักดิ์
เจ้าพระยา เป็นเสนาบดีกระทรวงกลาโหม เดือนยี่เป็นจอมพล แด
เป็นราชองครักษ์พิเศษ ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยยศตาม
สุคนทรัตนราชวราภรณ์ ถึงอดีตกรรม พ.ศ. ๒๔๖๔ อายุ ๖๖ ปี

๖) หม่อมราชวงศ์ชาย ปริก รับราชการกระทรวงกลาโหม
เป็นนายพันโท หลวงศรีโยธา ถึงแก่กรรม

๗) หม่อมราชวงศ์ชาย เปตียน

๘) หม่อมราชวงศ์ชาย เพิ่ม

บุตรธิดาหม่อมเจ้าชายประทุมเสพย์ ในกรมหมื่นสุรินทรรักษ์ ด้าย
เจ้าจอมมารดาตานี คือ

๑) หม่อมราชวงศ์หญิง เกตวิ

๒) หม่อมราชวงศ์ชาย จุ้ย

๓) หม่อมราชวงศ์ชาย โกสุม

๔) หม่อมราชวงศ์ชาย จันทรงาม

- ๕) หม่อมราชวงศ์ชาย เด็ก
- ๖) หม่อมราชวงศ์ชาย ท้อม
- ๗) หม่อมราชวงศ์หญิง เผื่อน เป็นภรรยาพระยาประเสริฐ-
ศุภกิจ (เพิ่ม ไกรฤกษ์) ต่างวงศ์

บุตรธิดาหม่อมเจ้าชายกลาง ในกรมหมื่นสรุณทรวิักษ์ ฝ่ายเจ้าจอม
มารดาตานี คือ

- ๑) หม่อมราชวงศ์หญิง ดำอาง ถึงแก่กรรม
- ๒) หม่อมราชวงศ์หญิง สอาด รับราชการในสมเด็จพระบรม
ราชินีนาถ ถึงแก่กรรม
- ๓) หม่อมราชวงศ์ชาย เกิดในรัชกาลที่ ๕ ปีจอ พ.ศ. ๒๔๐๕
เป็นมหาดเล็กในรัชกาลที่ ๕ แล้วได้เข้าเป็นนักเรียนในโรงเรียนนายร้อย
ออกมารับราชการในกรมทหารได้เลื่อนยศขึ้นเป็นนายพันโท เป็นหลวง
ทิพยยุทธพรพยง เป็นผู้บังคับการทหารล้อมพระราชวังคือราบ ๒ ใน
บัดนี้ ได้เป็นราชองครักษ์ประจำการคราว ๓ แล้วเป็นพระวิจิตรไชย-
ศักดิ์ดาจุร ย้ายไปเป็นผู้บัญชาการทหารชายทะเลตะวันออก เป็นนาย
นาวาเอก แล้วเป็นพระยารามกำแหง ผู้บัญชาการทหารบกมณฑล
พิศณุโลก บัญชีกรมถวายบังคมดาออกจากตำแหน่งได้รับพระราชทาน
เบี้ยหวัดคองหนุ รัชกาลที่ ๖ พระราชทานเบี้ยบำนาญเดือนชีพเปลี่ยน
บันดาศักดิ์เป็นพระยาประชุมประชานารถ

๔) หม่อมราชวงศ์หญิง ถนอม เป็นภรรยาพระยาราชาานุประ-
พันธ์ (เปี้ย บุนนาค) นอกราชการ บุตรเจ้าพระยาภาณุวงศ์ (ทัม
บุนนาค) เนื่องในวงศ์เดียวกัน

๕) หม่อมราชวงศ์หญิง เจียร

๖) หม่อมราชวงศ์หญิง รัต

๗) หม่อมราชวงศ์หญิง ทัง เป็นภรรยาพระยาราชาานุประพันธ์
(เปี้ย บุนนาค) นอกราชการ

๘) หม่อมราชวงศ์ชาย บุตร ถึงแก่กรรม

๙) หม่อมราชวงศ์ชาย ตภ ได้เป็นนักเรียนในโรงเรียนพระ
ตำหนักสวนกุหลาบแดงเข้าเป็นนักเรียนนายร้อย ออกรับราชการเป็น
นายร้อยโท ถึงแก่กรรม

๑๐) หม่อมราชวงศ์ชาย อว เป็นนักเรียนโรงเรียนพระตำหนัก
สวนกุหลาบออกไปรับราชการกรมตำรวจนครบาล เป็นนายร้อยตำรวจ
หลวงนครเขตรเกษมศรี ต่อมาเป็นนายพันตำรวจโท พระนครเขตร
เกษมศรี ออกจากตำแหน่งรับพระราชทานเบี้ยบำนาญเลี้ยงชีพ ถึง
แก่กรรม

๑๑) หม่อมราชวงศ์ชาย ฉิง รัชกาลที่ ๕ เข้าเป็นนักเรียนใน
โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบแดงเข้าเป็นนักเรียนนายร้อย ออกรับ
ราชการเป็นนายร้อยทหารบก เป็นหลวงตรีพิเศษเดชาวุธ แล้วเป็น
นายพันโท พระตรีพิเศษเดชาวุธ ถึงแก่กรรม

๑๒) หม่อมราชวงศ์หญิง แม้น ถึงแก่กรรม

๓๓) หม่อมราชวงศ์หญิง วัน ถึงแก่กรรม

๓๔) หม่อมราชวงศ์หญิง เวก ถึงแก่กรรม

บุตรธิดาหม่อมเจ้าชายจินดา ในกรมหมื่นสุรินทรรักษ์ ส่วยเจ้าจอมมารดาตานี คือ

๑) หม่อมราชวงศ์ชาย เสนาะ ถึงแก่กรรม

๒) หม่อมราชวงศ์หญิง ดำเนียง เป็นภรรยาพระยาประชุม-ประชานารถ (ม.ร.ว. ชาย ฉัตรกุล) วงษ์เดียวกัน

๓) หม่อมราชวงศ์หญิง ลำฮอย

๔) หม่อมราชวงศ์ชาย สนั่น เป็นทวดวงภู่อสถานพิริจ แด้วออกจากตำแหน่ง

๕) หม่อมราชวงศ์หญิง เด็ก

๖) หม่อมราชวงศ์ชาย สวัสดิ์

บุตรธิดาหม่อมเจ้าชายสิน ในกรมหมื่นสุรินทรรักษ์ ส่วยเจ้าจอมมารดาตานี คือ

๑) หม่อมราชวงศ์ชาย เปดง ถึงแก่กรรม

๒) หม่อมราชวงศ์ชาย สวัสดิ์ ถึงแก่กรรม

บุตรท่านกลาง หาดานชนนธัมมบดี (คง) ส่วยท่านบุ๋ คือ

๑) บุตรชื่อ วงษ์

๒) บุตรชื่อ วัน เป็นทวดวงภู่อสถานพิริจ กรมการเมืองราชบุรี

ธิดาท่านุ้ย หลานขุนชนดัมบัต (คง) สายท่านุ้ คือ

- ๑) ธิดาชื่อ สังวต เป็นภรรยานายเวก บุตรพระยากาญจนบุรี
- ๒) ธิดาชื่อ ส้อง เป็นภรรยาพระยาทรงสุรเดช (อิน บุญาค)

ธิดานายพรหม หลานหลวงสุนทรโกษา (ขาว) สายท่านุ้ คือ

- ๑) ธิดาชื่อ เข้ม ถึงแก่กรรม

บุตรธิดานายเล็ก หลานหลวงสุนทรโกษา (ขาว) สายท่านุ้ คือ

- ๑) ธิดาชื่อ เซอ
- ๒) บุตรชื่อ หลง

บุตรธิดานายพิจารณาสรพกิจ (รว) หลานหลวงสุนทรโกษา (ขาว)

สายท่านุ้ คือ

- ๑) ธิดาชื่อ เรือน ได้สามีต่างวงศ์
- ๒) บุตรชื่อ ฤกษ์ ถึงแก่กรรม
- ๓) ธิดาชื่อ รำ เป็นภรรยาพระยาไพศาลคิดปลาดู (วัน ศยามานนท์) ต่างวงศ์

๔) บุตรชื่อ เข้ม รัชกาลที่ ๕ เป็นนักเรียนนายร้อย ออกรับราชการได้เป็นนายร้อยเอก รัชกาลที่ ๖ อาสาสมัครไปในงานสงครามประเทศยุโรป ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์รามาศิขิต

ชั้น ๔ อ.ร. เป็นขุนอาวุธวิชาสามัญ แล้วเลื่อนเป็นหลวงอาวุธวิชาสามัญ
เป็นนายพันโท

๕) บุตรชื่อ เรียม เป็นนักเรียนกฎหมายได้เป็นเนติบัณฑิต
รัชกาลที่ ๖ เป็นหลวงรามเบญญา ผู้พิพากษาศาดพระราชอาญา ไป
รับราชการกรมพระนิตินาคินทร์เป็นหลวงอโศกมนตรี แล้วเลื่อนเป็น
พระอโศกมนตรี รัชกาลที่ ๗ ยกเด็กกรมพระนิตินาคินทร์ได้รับเบี้ย
บำนาญเลี้ยงชีพ ได้ตั้งสำนักงานรับเป็นทนายว่าความต่อมา

๖) บุตรชื่อ อรุณ เป็นนักเรียนนายร้อย ออกรับราชการได้
เป็นนายร้อยโท รัชกาลปัจจุบันเป็นขุนศุภยุทธเสนี เป็นนายพันตรี

๗) ธิดาชื่อ เหมรัญ เป็นภรรยานายพันตรีหลวงรัตนเดชาภา
(โก) ต่างวงษ์

๘) บุตรชื่อ สุริยฉัตร

๕ ๕ ๕
หง ๘ นมารดาช้อยม

๙) บุตรชื่อ แซ่ม เป็นหลวงเงินประจำกิจ มารดาชื่อเอม

๑๐) ธิดาชื่อ เบี้ยว เป็นภรรยาหลวงคชศักดิ์ (บุญ คชาชัระ)

บุตรพระยาเพชรราชา (อ้อย คชาชัระ) ต่างวงษ์ มารดาชื่อพิน

๑๑) บุตรชื่อ ดำเภา มารดาชื่อเทียบ

๑๒) บุตรชื่อ หรุ่น

บุตรนายเลื่อน หาดหลวงสุนทรโกษา (ชา) สายท่านปู่ คือ

๑) บุตรชื่อ ถอย

๒) บุตรชื่อ หดุย

บุตรท่านทองสุข หลานหลวงสุนทรโกษา (ขาว) สายท่านบุญ คือ

๑) บุตรชื่อ เชน รัชกาลที่ ๕ เป็นนายตำรวจวิไชย มหาเด็ก
หุ้มแพร

ธิดานายเผือก หลานหลวงสุนทรโกษา (ขาว) สายท่านบุญ คือ

๑) ธิดาชื่อ ตะเมียด มารดาชื่อตม้าย

ธิดาท่านผัน หลานหลวงสุนทรโกษา (ขาว) สายท่านบุญ คือ

๑) ธิดาชื่อ ผ่อง

บุตรธิดาท่านเจ้าพระยาสุรวงษ์ไวยวัฒน์ (วร บุนนาค) หลานท่าน
กติน สายหลวงแก้วอายุด้ (จาด) มีรายนามแจ้งอยู่ในดำคัมภีร์ราชินิกุล
บางช้าง แด่อภิบาลราชินิกุลบางช้าง หอพระสมุดได้พิมพ์เมื่อ พ.ศ.
๒๔๖๒ แด่ พ.ศ. ๒๔๗๓ นั้นแล้ว จะกล่าวแต่บุตรธิดาคุณหญิงกลาง
ดีหราชฤทธิไกร (แย้ม บุญยรัตพันธุ์) ต่อไป

บุตรธิดาคุณหญิงกลาง หลานท่านกติน สายหลวงแก้วอายุด้ (จาด) คือ

๑) ธิดาชื่อ พร้อม เกิดในรัชกาลที่ ๓ ปีวอก พ.ศ. ๒๓๘๓
รัชกาลที่ ๕ ได้ถวายตัวเข้ารับราชการฝ่ายในได้รับพระราชทานหีบทอง
ชั้นรัชกาลที่ ๔ ออกมาอยู่บ้านกับบิดามารดา ได้เป็นภรรยาพระยา
ประภากรวงษ์ (ชาย บุนนาค) บุตรเจ้าพระยาสุรวงษ์ไวยวัฒน์ (วร

บุณนาค) วงษ์เดียวกัน รัชกาลที่ ๕ ได้รับพระราชทานหีบติดียจุตจ้อม
เกล้า ท่านพร้อมมบุตรชิดาถึงแก่กรรมแต่ยังเด็ก ต่อมาเป็นภรรยา
พระสถิตวิริยาธิบาล (นุ้ย บุญยรัตพันธุ์) วงษ์เดียวกัน

๒) ชิดาชื่อ เนย เป็นภรรยาพระยาอภัยวณฤทธิ (บุตร
บุญยรัตพันธุ์) วงษ์เดียวกัน ถึงแก่กรรม

๓) ชิดาชื่อ เนอง เกิดในรัชกาลที่ ๔ ปีมะเด็ง พ.ศ. ๒๔๐๐
ได้ถวายตัวเข้ารับราชการฝ่ายใน ในรัชกาลที่ ๕ ได้รับพระราชทาน
หีบทองดงยา ต้นรัชกาลที่ ๕ ได้รับพระราชทานเบญหวัดแดงซึ่งทอดอด
อายุ ถึงแก่กรรมปีมะแม พ.ศ. ๒๔๖๒ อายุ ๖๔ ปี

๔) บุตรชื่อ เนตร เกิดในรัชกาลที่ ๔ ปีมะเด็ง พ.ศ. ๒๔๐๐
ฝาแฝดกับเจ้าจอมเนื้อง. รัชกาลที่ ๕ เป็นนายไชยขรรค์ มหาดเล็ก
หุ้มแพร แด้วเป็นจมนทพิภักษา ปลัดกรมพระตำรวจ ต่อมาป่วย
เป็นอัมพาตออกจากประจำการ ถึงแก่กรรมปีชาน พ.ศ. ๒๔๖๘
อายุ ๗๐ ปี

๕) ชิดาชื่อ น่วม ถึงแก่กรรม

๖) บุตรชื่อ เนียน รัชกาลที่ ๕ เป็นนายรองพดพ่าย เป็นนาย
พิณตราสาร มหาดเล็กหุ้มแพร เป็นจมนทพิภัดนา ปลัดกรมพระตำรวจ
ถึงแก่กรรม

๑ ท่านพร้อมเกล้าว่าหีบใบนี้ ได้พระราชทานแก่ท่านกลั่นมารดาเจ้าพระยาสุรวงษ์-
โวษวัฒน์ (วร บุณนาค) ผู้เป็นคุณชายของท่าน ท่านกลั่นถึงอนิจกรรมพระราชทานเพลิง
แล้ว ท่านพร้อมนำเข้าไปทูลเกล้าฯ ถวายคืน จึงพระราชทานแก่ท่านพร้อมต่อมา

๗) ชิดาชื่อ น้อม เป็นภรรยาพระยาสุรพันธ์พิสุทธิ์ (เทียน
บุญภาค) บุตรเจ้าพระยาสุรพันธ์พิสุทธิ์ (เทศ บุญภาค) วงษ์เดียวกัน
ถึงแก่กรรม

- ๘) ชิดาชื่อ น้อม ถึงแก่กรรม
- ๙) บุตรชื่อ นัน เป็นมหาดเล็กในรัชกาลที่ ๕ ถึงแก่กรรม
- ๑๐) บุตรชื่อ แนบ ถึงแก่กรรม
- ๑๑) ชิดาชื่อ นิ่ง ถึงแก่กรรม

ชิดาหลวงสุรินทร์เดชะ (เนตร) หลานพระยาสุรเสนา (ภู) สาย
หลวงแก้วชายดี (จาด) คือ

- ๑) ชิดาชื่อ นาด
- ๒) ชิดาชื่อ กราย

ชิดาหลวงศรีโยธา (นุช) หลานพระยาสุรเสนา (ภู) สายหลวง
แก้วชายดี (จาด) คือ

๑) ชิดาชื่อ สงวน เป็นภรรยาพระยาสุภภรณ์บรรณสาร (นุ้ม)
บุตรท่านนอม วงษ์เดียวกัน

บุตรชิดาท่านนอม หลานพระยาสุรเสนา (ภู) สายหลวงแก้วชายดี
(จาด) คือ

- ๑) บุตรชื่อ นุ้ม เกิดปีมะโรง พ.ศ. ๒๔๑๓ เป็นมหาดเล็ก

รัชกาลที่ ๕ รัับราชการในกรมศึกษาธิการ แล้วไปรัับราชการกรม
 พระคลังข้างที่ เป็นขุนศุภกรณับริวรรณดาร์ แด เดื่อนขนตามลำดับเป็น
 พระยาศุภกรณับริวรรณดาร์ รัชกาลที่ ๖ ได้เป็นอธิบดีกรมพระคลังข้างที่
 เป็นพระมหาเสวกเอก ได้รับพระราชทานพานทอง เป็นองคมนตรี
 สัมหมนตรี ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์สูงสุดรัตนวรา-
 ภรณ์ ปฐมภรณ์ช้างเผือก ต่อมาบวชจักษุกราบถวายบังคมดา
 ออกจากตำแหน่ง พระราชทานเบี้ยบำนาญเพียงชีพตลอดอายุ รัชกาล
 ที่ ๗ โปรดเกล้า ฯ ให้เป็นกรรมการชำระพระราชทรัพย์ แด เป็น
 กรรมการองคมนตรี

๒) วิชาช้อ นวน ถึงแก่กรรม

บุตรท่านพลับ หาดานนายรอด สายหดวงแก้วอายุด้ (จาด) คือ

๑) บุตรช้อ เด็ก เป็นมหาดเล็กรัชกาลที่ ๕ ถึงแก่กรรม

บุตรธิดานายแจก หาดานนายรอด สายหดวงแก้วอายุด้ (จาด) คือ

๑) วิชาช้อ บุง

๒) บุตรช้อ จันทร

บุตรธิดาเจ้าพระยาราชสุภมิตร หาดานพระมหาสงคราม (ศุข) สาย
 หดวงแก้วอายุด้ (จาด) คือ

๑) บุตรชื่อ เออ เกิดปีมะโรง พ.ศ. ๒๔๒๓ รัชกาลที่ ๕ เป็นนักเรียนมาไม่ในประเทศอินเดีย กลับเข้ามารับราชการได้เป็นขุนฉันทการ-วินิจฉัยแล้วเดือนเป็นหลวง รัชกาลที่ ๖ เดือนเป็นพระฉันทการวินิจฉัย โปรดเกล้าฯ ให้ไปรับราชการในกรมพระคลังข้างที่ เป็นพระยาธมมัตถบริหาร ได้รับพระราชทานโตะทองคำทอง ต่อมาพระราชทานพานทอง เป็นมหาเสวกตรี มารดาชื่อเที่ยง ธิดาหลวงทรงศักดิ์ (ทองดี)

๒) ธิดาชื่อ อิง เกิดปีกุน พ.ศ. ๒๔๓๐ ส้มเด็จพระบรมราชินีนาถทรงรับเป็นพระราชอุปถัมภ์ อยู่ในพระบรมมหาราชวังมาแต่年幼 รัชกาลที่ ๖ พระราชทานเป็นภรรยาพระยาอนุชิตชาญไชย (พงษ์สวัสดิ์-ชูโต) บุตรพระยาสุรนาถเสนี (เป่า สวัสดิ์-ชูโต) เนื่องในวงศ์เดียวกัน ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ดุษฎีจตุรจอมเกล้า ต.จ. ฝ่ายใน มารดาชื่อทรัพย์

๓) ธิดาชื่อ วิมลดา เกิดปีวอก พ.ศ. ๒๔๕๓ ท่านผู้หญิงแดงราชศุภมิตร ท.จ. เป็นมารดา เป็นภรรยา นายประจวบ บุราณท์ บุตรพระยาราชธมมัตถ์ วงศ์เดียวกัน

ธิดาท่านแก้ว หลานพระยาพิพัฒน์โกษา (ทับ) ฝ่ายหลวงแก้วอายุด้ (จาด) คือ

๑) ธิดาชื่อ กิ่ง เกิดปีวอก พ.ศ. ๒๔๐๓ ต่อมาเป็นภรรยาพระวิดิยศุขการ (เอม) บุตรพระยาพิพัฒน์โกษา (ทับ) วงศ์เดียวกัน

บุตรธิดาคณหญิงลำไย ตำแหน่งรณภพ หลานพระยาพิพัฒน์โกษา (ทับ)
 สายหลวงแก้วอายุต์ (จาด) คือ

- ๑) บุตรชื่อ โต ถึงแก่กรรม
- ๒) ธิดาชื่อ เตือน ถึงแก่กรรม
- ๓) บุตรชื่อ สอน รัชกาลที่ ๕ เป็นหลวงชาติสุรินทร์ ถึง
 แก่กรรม
- ๔) บุตรชื่อ สาย เป็นมหาดเล็กรัชกาลที่ ๕ ถึงแก่กรรม
- ๕) บุตรชื่อ ดัน
- ๖) บุตรชื่อ แดง รับราชการกรมพระคลังข้างที่
- ๗) ธิดาชื่อ เยี่ยม เป็นพนักงานนมัสการ

บุตรธิดาหลวงพิพิธภักดี (โหมด) หลานพระยาพิพัฒน์โกษา (ทับ)
 สายหลวงแก้วอายุต์ (จาด) คือ

- ๑) บุตรชื่อ แม้น
- ๒) ธิดาชื่อ ตม้าย
- ๓) ธิดาชื่อ เต่า
- ๔) ธิดาชื่อ เมือง เป็นขุนนางการประมวญ กรมเจ้าท่า
- ๕) บุตรชื่อ ไชย
 ทั้ง ๕ นิต่างมารดากัน

ธิดาขุนศรีสมบัติ (ถ้วน) หลานพระยาพิพัฒน์โกษา (ทับ) สาย
 หลวงแก้วอายุต์ (จาด) คือ

- ๑) ธิดาชื่อ ใหญ่ ได้สามีต่างวงศ์ มารดาชื่อจูด

บุตรธิดาพระวิสัยศุขการ (เอม) หาดานพระยาพิพัฒน์โกษา (ทับ)
 ด้ายหอดวงแก้วอายุตี (จาด) คือ

๑) ธิดาชื่อ เกดร์ ได้สามีต่างวงศ์

๒) ธิดาชื่อ สุกคนธ์ เป็นภรรยา นายแจ้ บุตรพระยาอมเรนทร-
 มนตรี (เจิม) วงษ์เดียวกัน ไม่มีบุตรธิดา ถึงแก่กรรม
 ทั้ง ๒ นี้ กิ่ง ธิดาท่านแก้วภรรยาเจ้าพระยาสุรวงษ์ไวยวัฒน์ (วร บุนนาค)
 เป็นมารดา

๓) ธิดาชื่อ อ่องุ่น เป็นภรรยา นายแจ้ บุตรพระยาอมเรนทร-
 มนตรี (เจิม) วงษ์เดียวกัน แต่งสม ธิดาพระยาพิพัฒน์โกษา (ทับ)
 เป็นมารดา

๔) ธิดาชื่อ ประยง

๕) บุตรชื่อ สอาด

ทั้ง ๒ นมารดาชื่อยอง

บุตรธิดาหลวงนฤบาลบริรักษ์ (แจ่ม) หาดานพระยาพิพัฒน์โกษา (ทับ)
 ด้ายหอดวงแก้วอายุตี (จาด) คือ

๑) ธิดาชื่อ เจียร เป็นภรรยา นายร้อยเอกหอดวงอาดำณรงค์
 (อู่ โทณานนท์) ต่างวงศ์ มารดาชื่อโย

๒) บุตรชื่อ เจือ มารดาชื่อส้มบุญ

บุตรธิดา นายเปี่ยม หาดานพระยาพิพัฒน์โกษา (ทับ) ด้ายหอดวงแก้วอายุตี
 (จาด) คือ

๑) บุตรชื่อ ประเสริฐ

- ๒) ชิดา^๕ช้อ^๕ คี^๕ริ
- ๓) ชิดา^๕ช้อ^๕ บู้^๕ ไต่^๕สำ^๕มี่^๕ต่าง^๕วงษ์^๕
- ๔) บุ^๕ตร^๕ช้อ^๕ ปี้^๕ว
- ๕) บุ^๕ตร^๕ช้อ^๕ แป^๕ง

๒ ๕ นมารดาช้อ^๕ด้าย

บุตรชิดาหลวงเรื่องศักดิ์สาครเขตร (จู) หาดานพระยา^๕ดมฺหุ^๕ด้า^๕ครา^๕-
นุ^๕ร^๕กั^๕ษ^๕ (สุด) ด้าย^๕ห^๕ด^๕ว^๕ง^๕แ^๕กั^๕ว^๕ย^๕ย^๕ดี^๕ (จาด) คือ

- ๑) ชิดา^๕ช้อ^๕ อบ เป็นภรรยา^๕พ^๕น^๕จ^๕า^๕เอ^๕ก^๕ป^๕ด^๕ม^๕ ต่าง^๕วงษ์^๕
- ๒) ชิดา^๕ช้อ^๕ อาบ

๒ ๒ นมารดาช้อ^๕แป^๕ง

- ๓) บุ^๕ตร^๕ช้อ^๕ เอ^๕ียม
- ๔) บุ^๕ตร^๕ช้อ^๕ จัน^๕ทร

๒ ๒ นมารดาช้อ^๕เอ^๕ียม

ชิดาหลวงโก^๕สุม^๕คี^๕ริ^๕เข^๕ตร (ฤ^๕กั^๕ษ^๕) หาดานพระยา^๕ดมฺหุ^๕ด้า^๕ครา^๕นุ^๕ร^๕กั^๕ษ^๕ (สุด)
ด้าย^๕ห^๕ด^๕ว^๕ง^๕แ^๕กั^๕ว^๕ย^๕ย^๕ดี^๕ (จาด) คือ

- ๑) ชิดา^๕ช้อ^๕ หมย มารดาช้อ^๕เป^๕ด็^๕ย^๕น

ชิดานาย^๕ชู้^๕ม หาดานพระยา^๕ดมฺหุ^๕ด้า^๕ครา^๕นุ^๕ร^๕กั^๕ษ^๕ (สุด) ด้าย^๕ห^๕ด^๕ว^๕ง^๕แ^๕กั^๕ว^๕ย^๕ย^๕ดี^๕
(จาด) คือ

- ๑) ชิดา^๕ช้อ^๕ ชง^๕ค ไต่^๕สำ^๕มี่^๕ต่าง^๕วงษ์^๕ มารดาช้อ^๕แ^๕ย^๕ม
- ๒) ชิดา^๕ช้อ^๕ เชอ ถึง^๕แ^๕กั^๕ว^๕ร^๕ม มารดาช้อ^๕ไ^๕จ

๓) ธิดา^๕ชอ^๕ ชน เป็นภรรยา นายร้อยโท ปิ่น ต่างวงษ์ มารดา
ชอ^๕ด้าย

บุตรธิดา นายหมุ่ หลานพระยาสดมุกต์ ศึกษานุกรักษ์ (สุด) ด้าย หลวงแก้ว
อายุ^๕๓๓ (เจด) คือ

- ๑) ธิดา^๕ชอ^๕ ธิด มารดา^๕ชอ^๕ทองดี
- ๒) ธิดา^๕ชอ^๕ เมียน
- ๓) ธิดา^๕ชอ^๕ มน ได้สามีต่างวงษ์
- ๔) บุตร^๕ชอ^๕ ผ่อง
- ๕) ธิดา^๕ชอ^๕ ดไม้
- ๖) บุตร^๕ชอ^๕ ผิว
- ๗) ธิดา^๕ชอ^๕ ดม่อม

๕ ๕ ๕
ทั้ง ๖ นมารดา^๕ชอ^๕พ่วง

- ๘) ธิดา^๕ชอ^๕ ดม้าย มารดา^๕ชอ^๕เมี้ยน

บุตรธิดา พระตำรวจหิรัญรักษ์ (ศรวล) หลานพระยาสดมุกต์ ศึกษานุกรักษ์
รักษ์ (สุด) ด้าย หลวงแก้ว อายุ^๕๓๓ (เจด) คือ

- ๑) ธิดา^๕ชอ^๕ ดม
- ๒) บุตร^๕ชอ^๕ เฟ็ง
- ๓) ธิดา^๕ชอ^๕ พัก
- ๔) บุตร^๕ชอ^๕ เต็ก

๕ ๕ ๕ ๕
ทั้ง ๔ นมารดา^๕ชอ^๕เชอ

บุตรธิดาพระยานนารณีกิติ (ปุย) หลานพระยาสมุทรสงครามบุรี

(ตุค) สายหลวงแก้วอายุติ (จาด) คือ

- ๑) บุตรช่อ อ่อง ถึงแก่กรรม
- ๒) บุตรช่อ อวบ ถึงแก่กรรม
- ๓) ธิดาช่อ ไย
- ๔) บุตรช่อ กู๊ด

๒ ๕
ทง ๕ นมารดาช่อเจียรน

บุตรธิดานายแจ่ม หลานพระยาสมุทรสงครามบุรี (ตุค) สายหลวง

แก้วอายุติ (จาด) คือ

- ๑) บุตรช่อ เชอ
- ๒) ธิดาช่อ เชย ได้สามีต่างวงศ์
- ๓) ธิดาช่อ ชน ได้สามีต่างวงศ์

๒ ๕
ทง ๓ นมารดาช่อเป็ดียน

- ๔) ธิดาช่อ แก้ว
- ๕) ธิดาช่อ แอ็ค
- ๖) บุตรช่อ กู๊ด

๒ ๕
ทง ๓ นมารดาช่ออิน

บุตรธิดานายน้ำ หลานพระยาสมุทรสงครามบุรี (ตุค) สายหลวงแก้ว

อายุติ (จาด) คือ

- ๑) บุตรช่อ เชอ
- ๒) บุตรช่อ เบยว

๓) ชิดา^๕ชอ^๕ ชน^๕

๕ ๕ ๕
ทง ๓ นมารดาชอ^๕ผน^๕

บุตรหม่อมลับ หาดานพระมหาสงคราม (เอี่ยม) ด้ายหดวงแก้วอายุด้
(จาด) คือ

๑) หม่อมเจ้าชายพรวรภคณย์ ชัพคกษัย

บุตรชิดาหลวงศรีเขวภาย (วัน) หาดานพระกำแหงฤทธิรงค์ (ดิน)
ด้ายพระยาศรีอรรคราช (เมือง) คือ

๑) ชิดา^๕ชอ^๕ ดั่งวาด ได้ด้ามต่างวงษ์

๒) ชิดา^๕ชอ^๕ เตือน เป็นภรรยาพระขุระภารพิสัย (เจ๊ก) บุตร
พระยาวิเศษโกชนา (จัน) วงษ์เดียวกัน

๓) ชิดา^๕ชอ^๕ เตียน ฤ^๕ ถวน เป็นภรรยาพระขุระภารพิสัย (เจ๊ก)
บุตรพระยาวิเศษโกชนา (จัน) วงษ์เดียวกัน

๕ ๕ ๕
ทง ๓ นมารดาชอ^๕มดี

บุตรชิดาพระยาราชสมบัติ (เอิบ) หาดานพระยาวิเศษโกชนา (จัน)
ด้ายพระยาศรีอรรคราช (เมือง) คือ

๑) บุตรชอ^๕ แจง เกิดปีฉลู พ.ศ. ๒๔๓๒ เป็นมหาดเล็กรัชกาล
ที่ ๕ รับราชการในกระทรวงการคลัง รัชกาลที่ ๖ เป็นขุนสุนทรโกษา
มัยค์เป็นรองอำมาตย์เอก

๒) ชิดา^๕ชอ^๕ เจือ เกิดปีมะโรง พ.ศ. ๒๔๓๕ ถวายตัวเป็น
ข้าหดวงในสั้มเด็จพระบรมราชินีนาถ รัชกาลที่ ๖ พระราชทานเป็น

ภรรยาพระยาราชอักษร (ใช้ อัครักษ์) ต่างวงศ์ ได้รับพระราชทาน
เครื่องราชอิสริยาภรณ์ตติยจุลจอมเกล้า ต.จ. ฝ่ายใน

- ๓) ชิดาช้อ จง เกิดปีมะเมีย พ.ศ. ๒๔๓๗
- ๔) ชิดาช้อ จ้อย เกิดปีระกา พ.ศ. ๒๔๔๐
- ๕) บุตรช้อ สัจจิตร เกิดปีชวด พ.ศ. ๒๔๔๓ รัชกาลที่ ๖ เป็น
นักเรียนนายร้อย ออกรับราชการเป็นนายร้อยโท รัชกาลปัจจุบันเป็น
ขุนสัจจิตรบรรจงยุทธ เป็นนายพันตรี
หง ๕ นมารดาช้อยอย

๖) บุตรช้อ ประจวบ เกิดปีมะโรง พ.ศ. ๒๔๔๗ เป็นมหาด
เล็กรัชกาลที่ ๖ เป็นนักเรียนกระทรวงการคลัง ๑ ออกไปศึกษาวิชาใน
ประเทศอังกฤษ กลับเข้ามารับราชการกระทรวงการคลัง ๑ แฉวย้าย
ไปรับราชการสำนักงานพระคลังข้างที่ มารดาช้อยอน ชิดาพระยาศรี
ธรรมภักดี (หนู โทมารกุลณนคว)

บุตรชิดานายท้วม หาดานพระยาวิเศษโกชนา (จั้น) สายพระยาศรี
อรรคราช (เมือง) คือ

- ๑) ชิดาช้อ ทิพย์
- ๒) บุตรช้อ ดั้น เป็นนายดับเอกทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์

บุตรชิดาหลวงบริบาลบำรุงรัฐ (จวง) หาดานพระยาวิเศษโกชนา (จั้น)
สายพระยาศรีอรรคราช (เมือง) คือ

- ๑) ชิดาซ้อ เจียร เกิดปีฉลู พ.ศ. ๒๔๓๒ ถึงแก่กรรมแต่เด็ก
- ๒) บุตรซ้อ แจ้ว เกิดปีเถาะ พ.ศ. ๒๔๓๔ รับราชการกระทรวงพระคลัง ฯ รัชกาลที่ ๖ เป็นขุนพิสัยสุนทรการ พนักงานบาญชีคลังมณฑลอุดรราชภู แด่ คลังมณฑลอุบล มียศเป็นรองอำมาตย์โท แล้วย้อออกจากตำแหน่ง
- ๓) ชิดาซ้อ ฉาย เกิดปีมะแม พ.ศ. ๒๔๓๗ เป็นภรรยาพระชดังคณาภิรักษ์ (ราย ชุตินทร) ต่างวงศ์
- ๔) ชิดาซ้อ ดันจี่ เกิดปีระกา พ.ศ. ๒๔๔๐ เป็นภรรยาพระทรงสุร์รังษี (อ่อน บุญนาค) บุตรพระยาทรงสุร์เดช (อ่อน บุญนาค) วงษ์เดียวกัน
- ๕) ชิดาซ้อ เจอ เกิดปีจอ พ.ศ. ๒๔๔๓ เป็นภรรยานายพดพำห์ (มาศ บุญนาค) บุตรหุดวงอมรศักดิ์ประสิทธิ์ (ฮัดดี บุญนาค) วงษ์เดียวกัน ต่อมาได้ด้ามต่างวงศ์
- ๕) นมารดาซ้ออัน ชิดาเจ้าพระยาสุร์วงษ์ไวยวัฒน์ (วร บุญนาค)
- ๖) ชิดาซ้อ จำดอง มารดาซ้อเด็ก

บุตรชิดาพระยาอมเรนทรมนตรี (เจิม) หาดานพระยาวิเศษโกษา (จัน) ตายพระยาศรีอรรคราช (เมือง) คือ

- ๑) บุตรซ้อ จ้าง เกิดปีชาน พ.ศ. ๒๔๓๓ เป็นมหาดเล็กรัชกาลที่ ๕ รับราชการในกระทรวงการคลัง ฯ เป็นรองอำมาตย์โท มารดาซ้อเปตอง ชิดาพระยาประเสริฐวิสุตจักร (เขื่อง ต้านเตน)

๒) ชิดาซ้อ เจ็ง เกิดปีมะแม พ.ศ. ๒๔๓๘

๓) บุตรซ้อ แจ้ง เป็นนายดาบ ไปในงานสงครามฝรั่งเศส
อินโดจีน พ.ศ. ๒๔๘๓ ได้เป็นนายร้อยตรี เกิดปีระกา พ.ศ. ๒๔๕๐

รับราชการกรมชลประทาน

๔) ชิดาซ้อ จาด เกิดปีฉลู พ.ศ. ๒๔๕๕ เป็นภรรยานายพัน
ตรี ชุนต์จิตบรรจงยุทธ บุตรพระยาราชสมบัติ (เอิบ) วงษ์เด็ยวงษ์

๕) บุตรซ้อ เจดีย์ เกิดปีมะโรง พ.ศ. ๒๔๕๗ รับราชการ
กระทรวงการคลัง ฯ

๖) บุตรซ้อ น้อย เกิดปีวอก พ.ศ. ๒๔๕๓

๗) บุตรซ้อ จืด เกิดปีจอ พ.ศ. ๒๔๕๓

๘) นมารดาซ้อพุ่ม ชิดาพระยาประเสริฐรัฐจักร์ (เข่ง ดำณเด่น)

ชิดาคณหญิงสาย ประทุมเทพภักดี หาดานพระยาวิเศษโกษา (จั้น)
ด้ายพระยาศรีอรรคราช (เมือง) คือ

๑) ชิดาซ้อ ด้อง เกิดปีมะแม พ.ศ. ๒๔๕๐

บุตรนายสังวาล หาดานพระยาวิเศษโกษา (จั้น) ด้ายพระยาศรี
อรรคราช (เมือง) คือ

๑) บุตรซ้อ จร เกิดปีกุน พ.ศ. ๒๔๕๒ รับราชการกระทรวง
มหาดไทย นมารดาซ้ออก

บุตรธิดาพระธรรมาภิบาล (เจ๊ก) หาดานพระยาวิเศษโกษา (จีน)
 ถ้ายพระยาศรีธรรมราช (เมือง) คือ

๑) ธิดาชื่อ จง เกิดปีวอก พ.ศ. ๒๔๓๘ ได้สามีต่างวงศ์
 มารดาชื่อผิว

๒) บุตรชื่อ จร เกิดปีกุน พ.ศ. ๒๔๔๒ รัชกาลที่ ๖ เป็น
 นักเรียนนายร้อย ออกรับราชการเป็นนายร้อยเอก ชุนขจรจัดตั้ง
 ถึงแก่กรรม มารดาชื่อเดือน ธิดาหดวงศรีเขาวงกต (วัน)

๓) บุตรชื่อ เจน เกิดปีชวด พ.ศ. ๒๔๔๓ รัชกาลที่ ๖ เป็น
 นักเรียนนายร้อย ออกรับราชการเป็นนายร้อยโท รัชกาลที่ ๗ ย้าย
 ไปรับราชการเป็นเดชานุกรณ์มุกเทศาภิบาลมณฑลพายัพ เป็นรอง
 อำมาตย์โท

๔) บุตรชื่อ จิง เกิดปีมะเถิง พ.ศ. ๒๔๔๘

๕) บุตรชื่อ ใจ เกิดปีมะแม พ.ศ. ๒๔๕๐ รับราชการเป็น
 นายดีบตรักองนักเรียนนายดาบแพทย์โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์

๖) ธิดาชื่อ จาง เกิดปีระกา พ.ศ. ๒๔๕๒

๗) บุตรชื่อ จำนง เกิดปีเถาะ พ.ศ. ๒๔๕๘

๘) บุตรชื่อ จเร

๒ ๕ มารดาชื่อเดือน ธิดาหดวงศรีเขาวงกต (วัน)

บุตรนายม้วย หาดานพระยาวิเศษโกษา (จัน) ด้ายพระยาศรีอรรคราช (เมือง) คือ

๑) บุตรชื่อ จำรัส เกิดปีกุน พ.ศ. ๒๔๔๒ รั้วราชการกระทรวงการคลัง ฯ มารดาชื่อผาด ธิดาพระยาด้มุกดาครานุรักษ์ (สุค)

บุตรนายเป็น หาดานหดวงพิบูลย์ภักดี (ปาน) ด้ายพระยาศรีอรรคราช (เมือง) คือ

๑) บุตรชื่อ ปีก

๒) บุตรชื่อ นัว

๓) ธิดาชื่อ แดง

บุตรนายคู่ย หาดานท่านเด็ก ด้ายพระยาศรีอรรคราช (เมือง) คือ

๑) บุตรชื่อ แต้ มารดาชื่อหดย

ธิดาท่านเรียบ หาดานพระยาด้ครดงคราม (รอด) ด้ายพระยาจางวางเมืองบางตะมุง (พ้อม) คือ

๑) ธิดาชื่อ ทับทิม

บุตรธิดาหม่อมลม้าย หาดานท่านด้อม ด้ายพระยาจางวางเมืองบางตะมุง (พ้อม)

๑) หม่อมเจ้าชาย ไตรทศประพันธ์ รัชกาลที่ ๖ สถาปนาเป็น
พระวรวงษ์เธอ พระองค์เจ้าไตรทศประพันธ์ ดำรงตำแหน่งเสนาบดีว่า
การต่างประเทศ รัชกาลปัจจุบันเป็นกรมหมื่นเทววงษ์วโรทัย

- ๒) หม่อมเจ้าชาย ทิศากร
 - ๓) หม่อมเจ้าชาย ดำรัสดำรง
 - ๔) หม่อมเจ้าชาย เสพโสมนัส
 - ๕) หม่อมเจ้าหญิง กันตภา
 - ๖) หม่อมเจ้าชาย สุรภูมิประวดี
-

วงษ์เจ้าพระยามหาเสนา (ขุนาค) ชั้น ๖

บุตรหม่อมราชวงศ์ชายลม้าย หลานหม่อมเจ้าชายนิธิต ด้ยเจ้าจอมมารดาตานี้ คือ

๑) หม่อมหลวงชาย วงษ์ รัชกาลที่ ๕ เป็นหลวงบริหารวงษ์มัย ไปรับราชการกระทรวงกลาโหม รัชกาลที่ ๖ เป็นนายพันตรี พระอุไทยเทพชน แด้วออกนอกราชการ

ธิดาหม่อมราชวงศ์ชาย เฌง หลานหม่อมเจ้าชายนิธิต ด้ยเจ้าจอมมารดาตานี้ คือ

๑) หม่อมหลวงหญิง เผือก

บุตรธิดาเจ้าพระยาบดินทรเดชาานุชิต หลานหม่อมเจ้าชายนิธิต ด้ยเจ้าจอมมารดาตานี้ คือ

๑) หม่อมหลวงหญิง เริม มารดาชื่อแม่ เป็นภรรยาเดิม

๒) หม่อมหลวงหญิง แวง เป็นภรรยาหลวงไฮสุริยสุททธิไธย (อิศร ขุนาค) บุตรเจ้าพระยาสุรพันธ์พิสุทธิ์ (เทศ ขุนาค) เนื่องในวงษ์เดียวกัน

๓) หม่อมหลวงชาย โรจน์ รัชกาลที่ ๖ เป็นจมนัราชนาคากระทรวง ด้ยได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตติยจุลจอมเกล้า ค.จ. ตามพระราชบัญญัติ

๕) หม่อมมราชวงศ์หญิงประหวัดไทย ธิดาหม่อมเจ้าเนตร
ในพระเจ้าบรมวงศ์เธอชน ๒ กรมหมื่นสุนทรวิมล เป็นมารดา

๔) หม่อมหุดวงหญิง วงษ์ เป็นภรรยาพระยาสุรวงษ์วิวัฒน์
(เดิม มุณฑก) บุตรเจ้าพระยาสุรวงษ์วิวัฒน์ศักดิ์ (โต มุณฑก)
เนื่องในวงศ์เดียวกัน รัชกาลที่ ๖ พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
ศดิยจุฑจอมเกล้า ต.จ. ฝ่ายใน

๕) หม่อมหุดวงชาย สฤษดิ์ เป็นนักเรียนทหารบกในประเทศ
อังกฤษ (แซนเฮ็ด) กลับเข้ามารับราชการเป็นนายร้อยโท

๖) หม่อมหุดวงหญิง ประวดี เป็นภรรยา นายร้อยเอก ชุน
ฉัตรานุชิต (ฉัตร มุณฑก) บุตรพระบันญาสิงหนาท (บุตร มุณฑก)
เนื่องในวงศ์เดียวกัน

๕) หม่อมผู้หญิงฉนวนดินทรเดชานุชิต ท.จ.จ. เป็นมารดา

บุตรธิดาหม่อมราชวงศ์ชายเพิ่ม หาดานหม่อมเจ้าชายนิล สายเจ้าจอม
มารดาตานี คือ

๑) หม่อมหุดวงชาย พัน เป็นนักเรียนนายร้อย ออกรับราชการ
เป็นนายร้อยเอก ถึงแก่กรรม

๒) หม่อมหุดวงหญิง พ้อง

๕) หม่อมราชวงศ์เชอ ธิดาท่านด้อม

๓) หม่อมหุดวงหญิง พวง เป็นภรรยาพระยาราชดำเนินโสภณ

(ต่อจาก ชู-โต) รัชกาลที่ ๖ ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
ตติยจุลจอมเกล้า ต.จ. ฝ่ายใน

๔) หม่อมหลวงชาย พิณ เป็นนักเรียนนายร้อย ออกรับราชการ
เป็นนายพันตรี

๕) หม่อมหลวงชาย พน

๖) หม่อมหลวงหญิง ประพันธ์

๕ ๕
ทั้ง ๔ นิตางมารดาภัน

บุตรพระยาประทุมประธานารถ หลานหม่อมเจ้าชายกลาง ฝ่าย
เจ้าจอมมารดาภัน คือ

๑) หม่อมหลวงชาย ชวย รัชกาลที่ ๕ เป็นนักเรียนนายร้อย
แล้วออกไปศึกษาวิชาทหารประเทศเยอรมัน กลับเข้ามารับราชการ
เป็นนายทหาร เป็นหลวงพิทยยุทธขรรจง รัชกาลที่ ๖ เป็นพระ
ไกรสรสิทธิศีลราชูช เป็นพระยารามณรงค์ ได้รับพระราชทานโต๊ะทอง
กาทอง เดือนยี่สิบโดยลำดับได้เป็นนายพล เป็นผู้บัญชาการกองพล
ที่ ๒ แต่เป็นเจ้ากรมยุทธศึกษา พระราชทานพานทอง เป็นองคมนตรี
รัชกาลปัจจุบันเดือนยี่สิบเป็นนายพลโท เป็นพระยาดุสิตราชฤทธิไกร อภัย
พิริยบรากรมพาหุ ตำแหน่งแม่ทัพที่ ๒ ได้รับพระราชทานเครื่อง
ราชอิสริยาภรณ์ประถมาภรณ์ มงกุฎไทย

ธิดาหม่อมราชวงศ์หญิงถนอม หลานหม่อมเจ้าชายกวาง สาย
เจ้าจอมมารดาตานี คือ

- ๑) ธิดาชื่อ เนียน

บุตรหม่อมราชวงศ์หญิงทั้ง หลานหม่อมเจ้าชายกวาง สายเจ้าจอม
มารดาตานี คือ

- ๑) บุตรชื่อ เทิด รัชกาลที่ ๖ เป็นนักเรียนนายร้อย ออกรับ
ราชการเป็นนายพันตรี หลวงราชานุรักษ์ แล้วย้ายไปรับราชการกรม
โฆษณาการ

- ๒) บุตรชื่อ ทิพย์

บุตรพระนครเขตรเกษมศรี หลานหม่อมเจ้าชายกวาง สายเจ้าจอม
มารดาตานี คือ

- ๑) หม่อมหลวงชาย วรา
- ๒) หม่อมหลวงชาย วรงค์

บุตร ส้อง. หลานท่านนุ้ย สายท่านบุ คือ

- ๑) บุตรชื่อ ดิศ รับราชการในกรมรถไฟหลวง

บุตร เรือน. หลานนายพิจารณ์สรพกิจ (รว) สายท่านบุ คือ

- ๑) บุตรชื่อ เถลิง เป็นนักเรียนนายร้อย

บุตรธิดานายฤกษ์. หลานนายพิจารณ์ธรรมพกิจ (ไว้) ด้ายท่านปู่ คือ

- ๑) บุตรชื่อ เว็ม
- ๒) ธิดาชื่อ เนียน
- ๓) ธิดาชื่อ เรณู

บุตร ร้า. หลานนายพิจารณ์ธรรมพกิจ (ไว้) ด้ายท่านปู่ คือ

- ๑) บุตรชื่อ ดำเวง

บุตรธิดาหลวงอาวุธวิชาชาญ (เวียม) หลานนายพิจารณ์ธรรมพกิจ (ไว้) ด้ายท่านปู่ คือ

- ๑) บุตรชื่อ ดำรอง
- ๒) ธิดาชื่อ ศิริ

บุตรธิดาพระอโศกมนตรี (เวียม) หลานนายพิจารณ์ธรรมพกิจ (ไว้) ด้ายท่านปู่ คือ

- ๑) ธิดาชื่อ ดัมรวย
- ๒) ธิดาชื่อ ดำโรจน์
- ๓) บุตรชื่อ ดัมรัก
- ๔) ธิดาชื่อ ศิริพร

๕ นมารดาชื่อสิน

- ๕) บุตรชื่อ สุริย์ นมารดาชื่อเฮียะ

บุตรธิดาหลวงเจนประจํากิจ (แจ่ม) หลานนายพิจาวณัด้รพกิจ (วิง)

สายท่านบุ คือ

- ๑) ธิดาชื่อ ประชุม
- ๒) ธิดาชื่อ ประยง
- ๓) บุตรชื่อ ประชา
- ๔) บุตรชื่อ เชอ

บุตร เปยว หลานนายพิจาวณัด้รพกิจ (วิง) สายท่านบุ คือ

- ๑) บุตรชื่อ อัยเวศ

บุตรธิดานายสรรพวิไชย (เชน) หลานท่านทองสุก สายท่านบุ คือ

- ๑) บุตรชื่อ โชน
- ๒) ธิดาชื่อ ยุติยศ เป็นภรรยาหลวงชดพาทักษ์ (ช้าง
บุญนาค) บุตรพระยามนตรีสุริยวงษ์ (เจ้าพระยาบุญนาค) วงษ์
เดียวกัน

ธิดาท่านเนย หลานคุณหญิงกวางดีหราชฤทธิไกร สายหลวงแก้ว
ฮายดี (จาด) คือ

- ๑) ธิดาชื่อ เนือง เป็นภรรยาพระยามนิมราชทรงวุฒิ ธรรม-
วิรุจราชธำมดี (สวน วิจิฉนัยกุล) ต่างวงษ์

บุตรจมนทิพรักษา (เนตร) หาดานคุณหญิงกตางดีทราษฤทธิไกร
 ด้ยหดวงแก้วอัยต์ (จาด) คือ

๑) บุตรชื่อ นุ้ย รัชการการกระทรวงทหารเรือ เป็นรอง
 อ้ามาคัยโท แด้วออกจากประจำการ มารดาชื่อ นอด

๒) บุตรชื่อ นนท์ รัชกาลที่ ๕ เป็นนายรองบำเรอบรมบาท
 แด้วเป็นนายพิไนยราชกิจ มหาเด็กหุ้มแพร รัชกาลที่ ๖ เป็นพระ
 พรหมภิบาล. พระอภัยสุนทร. พระสุริยภักดี. พระพิเรนทรเทพ.
 แด้วเป็นพระยามหามนต์วี ศรีอัครภักษ์สมุห เจ้ากรมพระตำรวจใน
 ขวา ได้รับพระราชทานโต๊ะทองกาทอง ต่อมาพระราชทานพานทอง
 เป็นของคมนตรี มียศเป็นพระตำรวจตรี รัชกาลที่ ๗ ออกจาก
 ตำแหน่งประจำการ พระราชทานเบี้ยบำนาญเดียงชีพ เป็นพระยา
 อัยฎาเวียงเดช

๓) บุตรชื่อ เนียม รัชกาลที่ ๖ เป็นขุนพิจารณ์หัตถดักษณ
 พนักงานตรวจพิมพ์ลายมือของตหุโทษ กระทรวงมหาดไทย

๔) มารดาชื่อ อัมพา ธิดาพระรัตนัญต์กั (ตุ๋ บุนนาค)

๕) บุตรชื่อ นัต หม่อมราชวงศ์ดำรงภัก อิศรางกูร เป็นมารดา

๖) ธิดาชื่อ แก้ว เป็นข้าหดวงต้มเต็จพระมีตุฎาเจ้า พระ
 อรรคราชเทวี มารดาชื่อ มณีน

๗) บุตรชื่อ นุน เป็นนักเรียนนายร้อย ออกรับราชการเป็น
 นายร้อยโท มารดาชื่อ เด็ก

บุตรชิตาจมีนทิพเสนา (เนียน) หาดานคุณหญิงกลางดีหราชฤทธิไกร
 ด้ายหดวงแก้วอายุด้ (จาด) คือ

- ๑) บุตรชื่อ นพ ถึงแก่กรรม
- ๒) บุตรชื่อ นิค รัชกาลที่ ๖ เป็นขุนวิสุทธเดชา กรมราช-

เดชาธิการ

๓) บุตรชื่อ นารก รัชกาลที่ ๖ เป็นนายรองเด็ท้ออาวช. เป็น
 จำนิต. เป็นหดวงชิตภุบาท. แด้วเป็นพระภักยมนตรี

- ๔) บุตรชื่อ เนียด
- ๕) บุตรชื่อ นาม ถึงแก่กรรม
- ๖) ชิตาชื่อ เจือ ถึงแก่กรรม

ทั้ง ๖ นมารดาชื่อเจิม ชิตาพระยาพิพัฒน์โกษา (ทับ)

- ๗) ชิตาชื่อ เมียน มารดาชื่อเจิม

ชิตานายนัน หาดานคุณหญิงกลางดีหราชฤทธิไกร ด้ายหดวงแก้วอายุด้
 (จาด) คือ

๑) ชิตาชื่อ อนงค์ เป็นภรรยาพระนราวิษณุพัชร์ (ช่วง)
 ต่างวงษ์ มารดาชื่อ นาค

บุตรชิตาพระยาสุภกรณับรรณสาร (นุ้ม) หาดานท่านนวม ด้าย
 หดวงแก้วอายุด้ (จาด) คือ

- ๑) ชิตาชื่อ ตมุด เป็นภรรยาพระเด็ท้อฐาปนกิจ (ดง

บุญนาค) บุตรพระยาไพบุยต์สมบัติ (เดช บุญนาค) เนื่องในวงศ์
เดียวกัน มารดาชื่อแซ

๒) บุตรชื่อ ดัชนีห์ รับราชการแผนกพัสดุการไฟฟ้าหลวง
กระทรวงมหาดไทย

๓) บุตรชื่อ ตะเมียด รัชกาลที่ ๒ รับราชการกระทรวงวัง เป็น
หลวงศรีรัตนารักษ์ ซึ่งบิดนเรียกว่าดำนักพระราชวัง

๔) วิชาชื่อ ตม่อม เป็นภรรยาหลวงทวยหาญนิตกรรม
(ท้าวตมน์ อมาตยกุล) ต่างวงศ์

๕) วิชาชื่อ อังคนา เป็นภรรยา นายร้อยตำรวจเอกน้อย
ปานิกบุตร ต่างวงศ์

ทั้ง ๕ นี้ มารดาชื่อ สังวน วิชาหลวงศรีโยธา (นุด)

๖) บุตรชื่อ สังบ รับราชการกระทรวงคมนาคม

๗) บุตรชื่อ สังค รับราชการด้านงานทรัพย์สินพระมหา-
กระษัตริย์

ทั้ง ๒ นี้ มารดาชื่อ ฮ้อ

๘) บุตรชื่อ ขจ้ มารดาชื่อตั้งเวียน

๙) บุตรชื่อ ขอนชม มารดาชื่อสายด้นอง

ชิตานายเล็ก หลานท่านพลับ สายหลวงแก้วชายดี (จาด) คือ

๑) วิชาชื่อ หลง เป็นภรรยาพระยาอัฐภาเรืองเดช (นนท์)
บุตรจมนทิพรักษา (เนตร) เนื่องในวงศ์เดียวกัน

- ๔) ธิดา^๕ชื่อ ศรีนคร
 - ๕) บุตร^๕ชื่อ วิรุพ^๕ที่ธานี
 - ๖) บุตร^๕ชื่อ วุฒินคร
 - ๗) ธิดา^๕ชื่อ นาคนคร
 - ๘) บุตร^๕ชื่อ วิดา^๕สนคร
 - ๙) บุตร^๕ชื่อ นคร
 - ๓๐) บุตร^๕ชื่อ วัชร^๕นนคร ถึงแก่กรรม
 - ๓๑) บุตร^๕ชื่อ ยังไม่มีนาม
- ทั้ง ๓๑ นี้ มารดา^๕ชื่อ สม้าย ธิดา^๕พระยาชดชวารวินิจ^๕จัย (มุ่ย
ชดชวาร^๕ระห์)

บุตร^๕ธิดา เกสร. หลาน^๕พระวิสัย^๕ศุข^๕การ (เฮม) ด้าย^๕หลวง^๕แก้ว^๕อายุ^๕ดี
(จาด) คือ

- ๑) บุตร^๕ชื่อ สุ่ม^๕บรรณ
- ๒) ธิดา^๕ชื่อ สุ่ม^๕บงกช

บุตร^๕เจียร. หลาน^๕หลวง^๕นฤ^๕บาท^๕บริ^๕รักษ์ (แจ่ม) ด้าย^๕หลวง^๕แก้ว^๕
อายุ^๕ดี (จาด) คือ

๑) บุตร^๕ชื่อ ออม เป็น^๕นัก^๕เวีย^๕น^๕นาย^๕ว้อย ออก^๕รับ^๕ราช^๕การ^๕เป็น
นาย^๕พัน^๕ตรี

- ๒) บุตรช่อ อาง
- ๓) บุตรช่อ อิน
- ๔) บุตรช่อ คุม

บุตรธิดาสังวาล หลานหลวงศรีเยาภษา (วัน) สายพระยาศรีอรรค
ราช (เมือง)

- ๑) ธิดาช่อ ชาติ
- ๒) บุตรช่อ เกรือ
- ๓) ธิดาช่อ สวัง

บุตรธิดาขุนสุนทรโกษา (แจง) หลานพระยาราชสมบัติ (เอิบ)
สายพระยาศรีอรรคราช (เมือง) คือ

- ๑) บุตรช่อ ปราโมช เกิดปีกุน พ.ศ. ๒๔๖๖
 - ๒) บุตรช่อ มานพ เกิดปีฉลู พ.ศ. ๒๔๖๗
 - ๓) บุตรช่อ ดำศรี เกิดปีชาน พ.ศ. ๒๔๖๘
 - ๔) ธิดาช่อ นาน เกิดปีมะโรง พ.ศ. ๒๔๗๑
 - ๕) บุตรช่อ ไพโรจน์ เกิดปีมะเมีย พ.ศ. ๒๔๗๓
- ทั้ง ๕ นมารดาช่อช้ำ ธิดาพระยาเสนาะดุริยางค์ (แซม สุน-
ทรวาทีน)

ธิดาคณหญิงเจือ ต.จ. หาดนพระยาราชธัมมบดี (เอิบ) ฝ่ายพระ-
ยาศ์หรือรกราช (เมือง) คือ

๑) ธิดาช้อ มณียา เกิดที่บ้าน พ.ศ. ๒๔๕๗

บุตรธิดาขุนสุจิตร์บรรจงยุทธ (สุจิตร์) หาดนพระยาราชธัมมบดี (เอิบ)
ฝ่ายพระยาศ์หรือรกราช (เมือง) คือ

๑) ธิดาช้อ ดวงจิตร์ เกิดที่บ้าน พ.ศ. ๒๔๖๗

๒) ธิดาช้อ ปดุมจิตร์ เกิดที่บ้าน พ.ศ. ๒๔๗๒

๓) บุตรช้อ ทัพพ์จิตร์ เกิดที่บ้าน พ.ศ. ๒๔๗๔

๔) ธิดาช้อ ยวนจิตร์ เกิดที่บ้าน พ.ศ. ๒๔๗๕

๕) ธิดาช้อ เปรมจิตร์ เกิดที่บ้าน พ.ศ. ๒๔๘๓

ทั้ง ๕ นมารดาช้อจาก ธิดาพระยาอมเรนทรมนตรี (เจิม)

บุตรนายประจวบ หาดนพระยาราชธัมมบดี (เอิบ) ฝ่ายพระยาศ์
หรือรกราช (เมือง) คือ

๑) บุตรช้อ อังกร เกิดที่บ้าน พ.ศ. ๒๔๗๕

๒) บุตรช้อ ประดิตร เกิดที่บ้าน พ.ศ. ๒๔๘๑

ทั้ง ๒ นมารดาช้อ วิมลธิดาเจ้าพระยาราชศุภมิตร (ฮืด)

บุตรธิดาขุนพิสัยสุนทรการ (แจ้ว) หาดนหลวงบริบาลบำรุงรัฐ
(จาง) ฝ่ายพระยาศ์หรือรกราช (เมือง) คือ

- ๑) บุตรชื้อ จิตร
- ๒) ชิดาชื้อ เจียรนัย
- ๓) ชิดาชื้อ ประจิม
- ๔) ชิดาชื้อ ประจำ
- ๕) บุตรชื้อ ทนใจ

๕ มารดาชื้อทพิย

บุตรลินจี่ หลานหลวงบริบาลบำรุงรัฐ (จวง) ฝ่ายพระยาศรีอรรค-
ราช (เมือง) คือ

- ๑) บุตรชื้อ ทวงพันธ์
- ๒) บุตรชื้อ อนันตพงษ์
- ๓) บุตรชื้อ รวี

ชิดาเจอ หลานหลวงบริบาลบำรุงรัฐ (จวง) ฝ่ายพระยาศรีอรรค-
ราช (เมือง) คือ

- ๑) ชิดา ตะเมียด เกิดกับยายพดพ่าห์ (มาตบุณฑาค)
- ๒) ชิดาชื้อ สุกดาตั้งวัน เกิดกับนายสุหร่าย สุวรรณทัต สามี่
ต่างวงศ์

บุตรชิดารองอำมาตย์โทจ่าง หลานพระยาอมเรนทรมนตรี (เจิม)
ฝ่ายพระยาศรีอรรคราช (เมือง) คือ

- ๑) บุตรชื่อ บรรเจิด เกิดปีมะโรง พ.ศ. ๒๔๕๘
 - ๒) บุตรชื่อ ประชุม เกิดปีมะแม พ.ศ. ๒๔๖๐
 - ๓) บุตรชื่อ ประดิษฐ์ เกิดปีมะแม พ.ศ. ๒๔๖๒
 - ๔) บุตรชื่อ ดำริห์ เกิดปีระกา พ.ศ. ๒๔๖๔
 - ๕) ธิดาชื่อ วิไลย เกิดปีกุน พ.ศ. ๒๔๖๖
 - ๖) ธิดาชื่อ ด็กษณา เกิดปีฉลู พ.ศ. ๒๔๖๘
 - ๗) บุตรชื่อ เบื้อง เกิดปีเถาะ พ.ศ. ๒๔๗๐
- ๕ ๕
 ทั้ง ๗ นมาดวรษอเด็ก

บุตรธิดานายนายร้อยตรี แจ้ง หาดนพระยาอมเรนทรมนตรี (เจิม)
 ดยพระยาศรีอรรคราช (เมือง) คือ

- ๑) บุตรชื่อ ดุจดใจ
- ๒) บุตรชื่อ จรุงญ
- ๓) ธิดาชื่อ ประณีต

๕ ๕
 ทั้ง ๓ น มาดวรษอองุ่น ธิดาพระวิดิยศุขการ (เอม)

ธิดานายเจดีย์ หาดนพระยาอมเรนทรมนตรี (เจิม) ดยพระยาศรี
 อรรคราช (เมือง) คือ

- ๑) ธิดาชื่อ วนิดา

๕
 มาดวรษอองุ่น

บุตรธิดานายน้อย หลานพระยาอมเรนทรมন্ত্রী (เจิม) ฝ่ายพระยา
อรรคราช (เมือง) คือ

๑) ธิดาช่อ ทศนैया

๒) บุตรช่อ สิวัจน์

๒ ๕ มารดาช่อ อิง

ธิดานายจร หลานนายสังวาท ฝ่ายพระยาคีร้อรรคราช (เมือง) คือ

๑) ธิดาช่อ ประไพ

๒) ธิดาช่อ นิธิ

๒ ๕ นมารดาช่อผาด

บุตรธิดาจอง หลานพระขุภรพิสัย (เจียก) ฝ่ายพระยาคีร้อรรคราช
(เมือง) คือ

๑) ธิดาช่อ ราชวน

๒) บุตรช่อ จงกต

๓) บุตรช่อ สัมจิตร

๓) บุตรช่อ จำหัดก

บุตรธิดาขุนขจรขจัตสีก หลานพระขุภรพิสัย (เจียก) ฝ่ายพระ
ยาคีร้อรรคราช (เมือง) คือ

- ๑) บุตรชื่อ จรินทร์
- ๒) ธิดาชื่อ จรววย

๕ ๕ ๕
ทง ๒ นมารดาชื่อ เต็ก

ธิดานายร้อยโทเจน หลานพระขุรภารพิสัย (เจ๊ก) สายพระยาศรี
อรรคราช (เมือง) คือ

- ๑) ธิดาชื่อ จงกต เกิดปีฉลู พ.ศ. ๒๔๖๘
- ๒) ธิดา ยังไม่มีชื่อ เกิดปีมะเมีย พ.ศ. ๒๔๗๓

๕ ๕ ๕
ทง ๒ นมารดาชื่อ สุภรานัน ธิดาพระยาอร่ามมณฑัย

(เข่อม บุณนาค)

บุตรธิดานายใจ หลานพระขุรภารพิสัย (เจ๊ก) สายพระยาศรีอรรค
ราช (เมือง) คือ

- ๑) บุตรชื่อ ใจเนติ
- ๒) ธิดาชื่อ จันทร์นัย

๕ ๕ ๕
ทง ๒ นมารดาชื่อ เนตา

บุตรนายจรัส หลานนายม่วย สายพระยาศรีอรรคราช (เมือง) คือ

- ๑) บุตรชื่อ จรุง

โอรสธิดากรมหมื่นเทวะวงษ์วโรทัย หลานหม่อมดม้าย สายพระยา
จางวางเมืองบางตะมุง (พ้อม) คือ

- ๑) หม่อมราชวงศ์หญิง พันธุ์ทิพย์ เป็นหม่อมห้ามพระเจ้า
วรวงษ์เธอ พระองค์เจ้าจุมภฏพงษ์บริพัตร
- ๒) หม่อมราชวงศ์ชาย ทวยเทพ
- ๓) หม่อมราชวงศ์ชาย เทวะไทย
- ๔) หม่อมราชวงศ์หญิง จันทรวรพันธ์
- ๕) หม่อมราชวงศ์ชาย เทพฤทธิ
- ๖) หม่อมราชวงศ์หญิง เนติวิมาน
- ๗) หม่อมราชวงศ์ชาย จิตรคุปต์
- ๘) หม่อมราชวงศ์หญิง ศุภกานต์
- ๙) หม่อมราชวงศ์ชาย ยนต์เทพ

บุตรหม่อมเจ้าชายทิสากร หลานหม่อมดม้าย สายพระยาจางวาง
เมืองบางตะมุง (พ้อม) คือ

- ๑) หม่อมราชวงศ์ชาย จตุทิศ

บุตรธิดาหม่อมเจ้าชายดำรง หลานหม่อมดม้าย สายพระยา
จางวางเมืองบางตะมุง (พ้อม) คือ

- ๑) หม่อมราชวงศ์หญิง วรณทิพย์
- ๒) หม่อมราชวงศ์ชาย ทรงคำวดี

บุตรธิดาหม่อมเจ้าชายสุรวุฒิประวัติ หาดานหม่อมม้าย สายพระยา
จางวางเมืองบางตะมุง (พ้อม) คือ

- ๑) หม่อมราชวงศ์หญิง กัญนิกา
- ๒) หม่อมราชวงศ์ชาย เอกสุรวุฒิ
- ๓) หม่อมราชวงศ์ชาย พุฒิเทพ
- ๔) ^๕ หม่อมราช^๕ชอ หม่อมหุดวงปอง ธิดาเจ้าพระยาพระเดส์จ

(ม.ร.ว. เบี้ย มาตากุล)

- ๕) หม่อมราชวงศ์ชาย พงศ์สุร
- ๕) หม่อมราชวงศ์ชาย อิศสระเด็ค
- ๖) หม่อมราชวงศ์ชาย กำदनเทพ
- ๗) หม่อมราชวงศ์ชาย วุฒิเด็ค
- ๘) หม่อมราชวงศ์ชาย อุ่นเทพ
- ๘) หม่อมราชวงศ์หญิง ศิริกัญญา
- ๙) ^๕ หม่อมราช^๕ชอ ศิริเด็ค ธิดาพระยาเพชรพิชัยศรีวิธวดี

(แม่น วุฒันตสิงห์).

วงษ์เจ้าพระยามหาเสนา (บุณาค) ชั้น ๗

บุตรธิดาหม่อมหลวงหญิง แหว่ หลานเจ้าพระยาบดินทรเดชาอนุชิต
(ม.ร.ว.อรุณ) ฝ่ายเจ้าจอมมารดาตานี้ คือ

- ๑) บุตรชื่อ เกริก
- ๒) ธิดาชื่อ รวิวงษ์

ธิดาจมนักราชนาคา (ม.ล. โรจน์) หลานเจ้าพระยาบดินทรเดชาอนุชิต
(ม.ร.ว.อรุณ) ฝ่ายเจ้าจอมมารดาตานี้ คือ

- ๑) ธิดาชื่อ เรือง
- ๒) ธิดาชื่อ มาดัย

บุตรธิดาหม่อมหลวงหญิง วงษ์ ต.จ. หลานเจ้าพระยาบดินทรเดชาอนุชิต
(ม.ร.ว.อรุณ) ฝ่ายเจ้าจอมมารดาตานี้ คือ

- ๑) ธิดาชื่อ ทวัน
- ๒) ธิดาชื่อ อวันตัม
- ๓) บุตรชื่อ ตัมณวงษ์
- ๔) บุตรชื่อ ค้อพงษ์

ธิดาหม่อมหลวงหญิงประวดี หลานเจ้าพระยาบดินทรเดชาอนุชิต
(ม.ร.ว.อรุณ) ฝ่ายเจ้าจอมมารดาตานี้ คือ

- ๑) ชิดา ยังไม่มื่อช็อ
- ๒) ชิดา ยังไม่มื่อช็อ

บุตรชิดาหม่อมหลวงหญิง พวง ต.จ. หลานหม่อมราชวงศ์เพิ่ม ด้าย
เจ้าจอมมารดาตานี้ คือ

- ๑) ชิดาช็อ ปรียาน
- ๒) ชิดาช็อ นันทา
- ๓) บุตรช็อ อาทิ

บุตรชิดาพระยาสี่ทราษฤทธิไกร (ม.ล. ชวย) หลานพระยา-
ประชุมประษานารถ (ม.ร.จ.ชวย) ด้ายเจ้าจอมมารดาตานี้ คือ

- ๑) ชิดาช็อ เชื้อ ช, เป็นภรรยาหลวงนรชัยบัญชา (นพ
ภมรสัตถ) บุตรพระศรีธรรม (รอด ภมรสัตถ) ต่างวงศ์
 - ๒) บุตรช็อ ชาคี ช,
 - ๓) ชิดาช็อ .ประชุม ช,
 - ๔) บุตรช็อ ชุต ช,
 - ๕) ชิดาช็อ ชุมทุม ช,
 - ๖) บุตรช็อ ประชัน ช,
- ทั้ง ๖ นี้คุณหญิงชม ต.จ. ชิดาพระยาประภากรวงศ์ (ชวย
บุญนาค) เป็นมารดา
- ๗) บุตรช็อ อังณา มารดาช็อช้น

บุตรธิดาคุณหญิง (เนื่อง) นิมิราชทรงวุฒิ หลานท่านนาย สาย-
หดวงแก้วอายุดี (จาด) คือ

- ๑) บุตรชื่อ ไช้ก
- ๒) ธิดาชื่อ คณีย์
- ๓) ธิดาชื่อ หนาน
- ๔) ธิดาชื่อ หนูแดง

บุตรธิดารองอำมาตย์โทน้อย หลานจมนทิพรักษา (เนตร) สายหดวง
แก้วอายุดี (จาด) คือ

- ๑) ธิดาชื่อ น้วน ได้สามีต่างวงศ์
- ๒) บุตรชื่อ หนอย
- ๓) บุตรชื่อ ไฉน
- ๔) ธิดาชื่อ ประณีง
- ๕) บุตรชื่อ อำนวย
- ๖) บุตรชื่อ ประนต
๒ นมารดาชื่อเปา
- ๗) บุตรชื่อ สณา
- ๘) บุตรชื่อ สนน
๒ นมารดาชื่อเนอง

บุตรธิดาพระยาอัยญาเรืองเดช (นนท์) หลานจมนทิพรักษา (เนตร)
สายหดวงแก้วอายุดี (จาด) คือ

๑) บุตรชื่อ เฐฐ

๒) บุตรชื่อ แจ่ม

ทั้ง ๒ นมารดาชื่อ เป้ง

๓) บุตรชื่อ ญาติ

๔) บุตรชื่อ พัน

๕) บุตรชื่อ บุญถม

๖) ธิดาชื่อ สุ่มน

ทั้ง ๕ นมารดาชื่อธอต ธิดาพระยาตั้งทราชฤทธิไกร

(แย้ม บุญยรัตพันธุ์)

๑) บุตรชื่อ เมต มารดาชื่ออบ

๒) บุตรชื่อ เณร มารดาชื่อทอง ธิดานายเด็ก

บุตรขุนวิจารณ์หัตถลักษณ์ (เนียม) หาดานจันทิพรักษา (เนตร)

ชายหลวงแก้วอายุดี (จาด) คือ

๑) บุตรชื่อ ไหญ่

๒) บุตรชื่อ สุรน

ทั้ง ๒ นมารดาชื่อตติบ

บุตรชิดานายนัด หาดานจันทิพรักษา (เนตร) ชายหลวงแก้วอายุดี

(จาด) คือ

๑) ธิดาชื่อ เกตุ เป็นภรรยานายเรือตรี หมม ต่างวงษ์

๒) ฐิตาฐอ ฐรตฐคณฐ เป็นภรรยาพระยามตากธนฐรัชฐ (อิม
เกาไคยหนท) ตางวงษ

๓) ฐตฐอ โหนง

ฐิตานายรอยโท หนุ หนานจมนทพิรฐษา (เนตฐ) ฐายหนตวงแกว
อายต (จาด) คอ

๑) ฐิตาฐอ ฐญญนุ

ฐตฐฐิตาลมุล หนานพระยาคุภกรณฐบรณฐาร (นุ) ฐายหนตวง
แกวอายต (จาด)

๑) ฐตฐอ เตตตวง

๒) ฐตฐอ เตนตวง

๓) ฐิตาฐอ ตวงแซ

๔) ฐิตาฐอ ตวงฉภา

ฐตฐรอนอามายตฐฐร ฐนท หนานพระยาคุภกรณฐบรณฐาร (นุ) ฐาย
หนตวงแกวอายต (จาด) คอ

๑) ฐตฐอ ฐายอง

ฐตฐหลวงฐรตฐนนาธ (ละเมียด) หนานพระยาคุภกรณฐบรณฐาร
(นุ) ฐายหนตวงแกวอายต (จาด) คอ

๑) ฐตฐอ ฐรณต

- ๒) บุตรช้อ ประนอม
- ๓) ธิดาช้อ ดัดได้
- ๔) บุตรช้อ ประณต

ธิดานายสงบ หลานพระยาสุภกรณบรรณดสาร (หนุ่ม) ด้ายทอง
แก้วอายุด้ (จาด) คือ

- ๑) ธิดาช้อ มณฑา

บุตรธิดาลม่อม หลานพระยาสุภกรณบรรณดสาร (หนุ่ม) ด้ายทอง
แก้วอายุด้ (จาด) คือ

- ๑) บุตรช้อ กองทรัพย์
- ๒) ธิดาช้อ ชูศรี
- ๓) ธิดาช้อ อดยศรี
- ๔) บุตรช้อ กอดิน
- ๕) บุตรช้อ โกลเศศ
- ๖) บุตรยังไม่ช้อ

บุตรธิดานายสังดี หลานพระยาสุภกรณบรรณดสาร (หนุ่ม) ด้าย—
ทองแก้วอายุด้ (จาด) คือ

- ๑) บุตรช้อ ดุษณี
- ๒) บุตรช้อ ปรีชา
- ๓) ธิดายังไม่ช้อ

วงษ์เจ้าพระยามหาเสนา (บุณาค) ชั้น ๘

บุตรเชื้อ ช, หลานพระยาสุรราชฤทธิกร (ม.ถ. ขวดย) ด้ายเจ้า
จอมมารดาตานี้ คือ

- ๑) วิชาชอ ชนิ
- ๒) วิชาชอ นฤดี
- ๓) วิชาชอ ชวนชม

บุตรนายเมต หลานพระยาอัยฎาเวียง (นนท์) ด้ายหลวงแก้วอายุดี
(จาด) คือ

- ๑) วิชาชอ มายูร
 - ๒) วิชาชอ มายงค์
 - ๓) บุตรชอ กมด
- ๒ ๕ ๕ ๕
ทั้ง ๓ นมารดาชอเยอน

บุตรเกสร หลานนายนัด ด้ายหลวงแก้วอายุดี (จาด) คือ

- ๑) วิชาชอ มณี
- ๒) วิชาชอ จินดา

บุตรรสสุคนธ์ หลานนายนัด ด้ายหลวงแก้วอายุดี (จาด) คือ

- ๑) วิชาชอ อุด

นายสนั่น บุญยศิริพันธ์ เจ้าหอและยุติพิภพวิไล
โรงพิมพ์พระจันทร์ท่าพระจันทร์พระนคร.

พ.ศ. ๒๔๘๔

